

แผนปฏิบัติการ ของ สำนักงานมาตรฐาน สินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๕๐ ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

คำนำ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตามมาตรา ๑๖ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นแผน ระยะ ๕ ปี ที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามบริบทสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สถานการณ์ ปัญหา ทั้งในปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เช่น การเตรียมการเพื่อรองรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมหลังสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 การเข้าสู่สังคมสูงอายุ และการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรฐานสากลที่อาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติขอขอบคุณทุกหน่วยงานทั้งหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องสำหรับความร่วมมือในการจัดทำแผนจนสำเร็จเป็นแผนปฏิบัติการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานและการพัฒนาองค์กรเพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาของประเทศไทยต่อไป

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กรกฎาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	๓
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)	๓
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๒).....	๕
๒.๓ แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (แผนระดับที่ ๒)	๑๐
๒.๔ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (แผนระดับที่ ๒)	๑๐
๒.๕ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (แผนระดับที่ ๒).....	๑๑
๒.๖ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา.....	๑๒
๒.๗ แผนอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	๑๒
๒.๗.๑ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๑๒
๒.๗.๒ แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙).....	๑๔
๒.๗.๓ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐.....	๑๗
๒.๗.๔ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๑๘
๒.๗.๕ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐.....	๒๐
๒.๗.๖ ร่างยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ ของประเทศไทย.....	๒๓
ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๒๔
๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการ.....	๒๔
๓.๑.๑ ทิศทางกติกาการค้าระหว่างประเทศ มาตรฐานสินค้าเกษตร และนโยบายสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าสำคัญ	๒๕
๓.๑.๒ การระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายปฏิบัติงานและผู้รับบริการ.....	๒๗

๓.๒ องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการ.....	๒๘
๓.๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ.....	๒๘
๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ/พัฒนา.....	๒๙
๑) แนวทางที่ ๑ : กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการ และสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล.....	๒๙
๒) แนวทางที่ ๒ : จัดทำและพัฒนาระบบรองรับระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล.....	๓๓
๓) แนวทางที่ ๓ : พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแล ให้เป็นไปตามกฎหมาย	๓๗
๔) แนวทางที่ ๔ : ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐาน สู่การปฏิบัติตลอดห่วงโซ่คุณค่า	๔๑
๕) แนวทางที่ ๕ : กำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำ ความตกลงระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ	๔๖
๖) แนวทางที่ ๖ : พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ.....	๔๙

ส่วนที่ ๔ ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)..... ๕๓

แนวทางที่ ๑ กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับ ภาวะตลาดและแนวทางสากล	๕๓
แนวทางที่ ๒ จัดทำและพัฒนาระบบรองรับระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล.....	๕๖
แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย	๕๘
แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า	๖๐
แนวทางที่ ๕ กำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลง ระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ	๖๔
แนวทางที่ ๖ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ.....	๖๖

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการราชการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้ถูกจัดทำขึ้นผ่านการดำเนินงานสำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานสากลและแนวนโยบายของประเทศคู่ค้า สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่ท้าทายต่อการดำเนินงาน ตัวชี้วัดและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ๒) การระดมความเห็นและวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคจากผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และความต้องการความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ ผู้รับบริการ เกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า-ส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ๓) การระดมความเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการกับผู้บริหาร ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

แผนปฏิบัติการราชการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยังคงวิสัยทัศน์การเป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นที่ยอมรับระดับสากล และเพิ่มบทบาทขององค์กรในการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่ม สอดรับกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร และการพัฒนาระดับมหุดมชาติที่ ๑ ภายใต้ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเชิงนโยบาย ทั้งการผลักดันให้มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ ๓.๐ ต่อปี ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และยกระดับความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้อยู่ในระดับดี ภายในปี ๒๕๗๐

จากวิสัยทัศน์ และเป้าหมายเชิงนโยบายข้างต้น มีแนวทางการดำเนินงานแนวทางที่ ๑ การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล มีแผนงาน/ตัวอย่างของโครงการสำคัญ/กิจกรรมที่ควรบรรจุในแผน จำนวน ๓ โครงการ เช่น โครงการศึกษาข้อมูลปริมาณสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อกำหนดมาตรฐานปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRL) และโครงการศึกษาข้อมูลการบริโภคอาหารของประเทศไทย แนวทางที่ ๒ การจัดทำและพัฒนาการรับรองระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและ

แนวทางสากล มีแผนงาน/ตัวอย่างของโครงการสำคัญ/กิจกรรมที่ควรบรรจุในแผน จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการการพัฒนากระบวนการรับรองผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่โดยการประยุกต์ใช้ระบบการประเมินผู้ส่งมอบ (Supplier Audit) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตเข้าสู่ระบบรับรองผลิตภัณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และโครงการการรับรองระบบงานในแบบเครือข่ายเดียว (Single Platform) แนวทางที่ ๓ การพัฒนาระบบงาน และสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย มีแผนงาน/ตัวอย่างของโครงการสำคัญ/กิจกรรมที่ควรบรรจุในแผน จำนวน ๕ โครงการ เช่น โครงการพัฒนาระบบการควบคุม/งานกำกับดูแล และยกระดับคุณภาพความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการส่งออก - นำเข้า สินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ แนวทางที่ ๔ การส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานสู่ การปฏิบัติตลอดห่วงโซ่คุณค่า มีแผนงาน/ตัวอย่างของโครงการสำคัญ/กิจกรรมที่ควรบรรจุในแผน จำนวน ๑๒ โครงการ เช่น โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่มาตรฐานสากล โครงการส่งเสริมและ สนับสนุนการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรไปปฏิบัติใช้สำหรับตลาดกลาง ระยะที่ ๒ และโครงการส่งเสริมและ พัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (แมลงเศรษฐกิจ และสมุนไพร) แนวทางที่ ๕ การกำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลงระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ มีแผนงาน/ตัวอย่างของโครงการสำคัญ/กิจกรรมที่ควรบรรจุใน แผน จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ตลาดและห่วงโซ่อุปทานของโปรตีน ทางเลือกในประเทศญี่ปุ่น โครงการปรับปรุงเว็บไซต์หน่วยประสานงานกลางด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ของประเทศไทย (Thailand SPS Contact Point) และโครงการศึกษาการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในภาคเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อมทางการค้าและพัฒนาการผลิตอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ และแนวทางที่ ๖ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีแผนงาน/ตัวอย่างของโครงการสำคัญ/กิจกรรมที่ควรบรรจุในแผน จำนวน ๙ โครงการ เช่น โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อยกระดับการบริหารจัดการของ มกอช. และ โครงการการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร มกอช. ทั้งนี้ มีกลไกตัวชี้วัดที่ระบุ ความสำเร็จในการดำเนินงานในแต่ละชั้นของแผนทั้งในระดับการผลิต และระดับผลลัพธ์ที่จะตอบสนองต่อ การพัฒนาภายใต้แผนระดับต่าง ๆ ทั้งยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

การบรรลุเป้าหมายและผลสำเร็จภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี นี้ จำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือจากหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบ ร่วมผลักดัน และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้จะมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ รวมทั้งการแก้ไขปัญหา อุปสรรคจากการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ตามมาตรา ๑๖ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการเป็นแผน ระยะ ๕ ปี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

สำหรับแผนระดับที่ ๑ หรือยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติราชการ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้งสิ้น ๔ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ในประเด็นที่ ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ รวมทั้งประเด็นที่ ๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ และการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๑ สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ในประเด็นที่ ๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องคือ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก และสอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ในประเด็นที่ ๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องคือ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ เป้าหมายที่ ๓ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ใน ๓ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจสีเขียว มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องคือ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน ประเด็นที่ ๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องคือ ลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก และมุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ ภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องคือการพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติ ปริมาณ คุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ สอดคล้องกับ เป้าหมายที่ ๑ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ในประเด็นที่ ๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนอง ความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาและ ปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัยการให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับ แนวหน้าของภูมิภาค ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา ประยุกต์ใช้ และประเด็นที่ ๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและ เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุ เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๒ ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง ในประเด็นที่ ๓ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และประเด็นที่ ๔ ภาครัฐมีความทันสมัย มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย รวมทั้งสอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๓ ภาครัฐ มีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่ ๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลัก คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อ ประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ และประเด็นที่ ๖ ภาครัฐ มีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤติมิชอบ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นใน หลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๒)

สำหรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ด้าน เป็นหนึ่งในแผนระดับที่ ๒ ที่แผนปฏิบัติราชการ มีความสอดคล้องทั้งสิ้น ๓ ด้าน ได้แก่ แผนแม่บทประเด็น การเกษตร แผนแม่บทประเด็น พลังทางสังคม และ แผนแม่บทประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติได้กำหนดให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพระดับ ๓ หรือหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อน “เป้าหมายระดับของแผนย่อย” ๑ ด้าน ได้แก่ ประเด็นย่อยเกษตรปลอดภัย และที่เหลือเป็นหน่วยสนับสนุน ได้แก่ ประเด็นย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประเด็นย่อยเกษตรชีวภาพ ประเด็นย่อยเกษตรอัจฉริยะ และประเด็นย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตร สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๑ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ในตัวชี้วัดที่ ๑.๑ อัตราการขยายตัวของผลผลิตทั้งหมดรวม ในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และเป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตภาพ การผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ในตัวชี้วัดที่ ๒.๑ อัตราผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

(๒) แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรปลอดภัย (หน่วยงานเจ้าภาพหลัก) สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบ เกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒. พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตร และอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้า เกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัย พัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภค และการค้าระดับสากล

๔. สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพ และโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕. สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ ในเป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องคือ อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และในเป้าหมายของแผนย่อย ผลិតภัณฑ์เกษตรปลอดภัยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น โดยตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องคือดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพ และความปลอดภัยอาหารอยู่ในระดับดี ระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

(๓) แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒. ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓. สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๔.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

(๔) แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรชีวภาพ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ใน อุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔. ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน ที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัดอัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

(๕) แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรอัจฉริยะ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงาน ภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓. สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนย่อย สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๔.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และเป้าหมายของแผนย่อย ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

(๖) แผนย่อยของแผนแม่บท การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒. สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะเปราะบางการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕. วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖. พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗. ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘. อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดการสูญเสียระหว่างทางขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนย่อย ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๐ ระหว่างปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒.๓ แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (แผนระดับที่ ๒)

แผนปฏิบัติการราชการมีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ๑ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดและกิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) ดังนี้

(๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างจากเกษตรแบบดั้งเดิม พัฒนาไปสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมูลค่าสูง พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร และต่อยอดการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)

(๒) ประเด็นขับเคลื่อน ได้แก่ ๑. ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ไปสู่การปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ และประมงที่มีมูลค่าสูง ๒. สนับสนุนการทำเกษตรแบบรวมผลผลิตและรวมจำหน่าย (เกษตรแปลงใหญ่ หรือสหกรณ์) ๓. พัฒนาคลังสตอร์พันธุพืช พันธุ์สัตว์ และส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร (Agricultural Biodiversity) ๔. พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่ (Service Provider) ๕. สร้างผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer) ๖. ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ ๗. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหาร และเศรษฐกิจชีวภาพตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy :BCG)

(๓) เป้าหมาย คือ ยกระดับรายได้ภาคการเกษตร อาหารแปรรูป และผลิตภัณฑ์ชีวภาพ

(๔) ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ๒. มูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูป เกษตรชีวภาพ และเกษตรที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๐ ของ GDP ภาคเกษตร ภายใน ๕ ปี และ ๓. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

๒.๔ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (แผนระดับที่ ๒)

ภายใต้กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ประกอบด้วย ๑๓ หมายเหตุ โดยมีหมายเหตุหลักที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการราชการ ได้แก่ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มีรายละเอียดของเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เติบโตร้อยละ ๔.๕ ต่อปี ๒. รายได้สุทธิต่อครัวเรือนเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ๓. พื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ ล้านไร่ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และ ๔. พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลงร้อยละ ๑๐ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

๒.๖ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา

แผนปฏิบัติการราชการมีความสอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ในนโยบายหลักด้านที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย หัวข้อพัฒนาภาคเกษตร หัวข้อย่อยส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย

๒.๗ แผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยเป้าประสงค์ที่สำคัญ คือ การพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศให้ดีขึ้น และปรับตัวให้ทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ซึ่งมีประเด็นการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการ ๒ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ **ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร** และประเด็นการพัฒนาที่ ๔ **บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน**

ประเด็นการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และขึ้นทะเบียนสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นหรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของสินค้า พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการรับรองสินค้า และระบบตรวจสอบย้อนกลับ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ

เกษตรปลอดภัย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่าง ๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึง และปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

ประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ ได้แก่

๑) การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับภาค เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกรในทุกพื้นที่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศ อาทิ การกำหนดพื้นที่ระดับภาคให้เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูง การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ระดับภาคให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๒) การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน จัดทำฐานข้อมูลที่ใช้ได้ทุกหน่วยงานร่วมกัน ด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์ โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เป็นผู้เลือกและตัดสินใจในการจัดทำแผนผังต่าง ๆ ทั้งนี้ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมตามแผนผังภูมินิเวศสามารถดำเนินการได้ อาทิ การกำหนดพื้นที่การใช้ที่ดินตำบลเพื่อวางผังเมืองเกษตรสีเขียว เกษตรยั่งยืนและปลอดภัย และการกำหนดพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของพื้นที่

การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล กำจัดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมให้มีการลดและเลิกการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อมในรูปแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยให้มีข้อกำหนดสำหรับการทำการเกษตรทุกประเภท เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีเกษตรออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำทะเล การชะล้างและตกค้างในดินรวมทั้งการฟุ้งกระจายในอากาศ

๒.๗.๒ แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า คือ “เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ทั่วโลกยอมรับ” ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

ค่านิยม สามัคคี มีจริยธรรม ทำงานอย่างมืออาชีพ

ผลลัพธ์ สินค้าเกษตรและอาหารของไทยได้มาตรฐานที่ทั่วโลกยอมรับ

วัฒนธรรมองค์กร ทำงานด้วยความโปร่งใส มีส่วนร่วม มีการสอนงานและปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับสากลแบบมีส่วนร่วม

๒. การจัดทำระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับสากล

๓. การยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเสริมพลัง ตลอดห่วงโซ่อาหาร

๔. การกำหนดท่าทีเจรจาเชิงนโยบายที่สอดคล้องตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและยกระดับการมีส่วนร่วม เสริมสร้างสมรรถนะกลไกการขับเคลื่อนงานด้านการเจรจาและความร่วมมือการเจรจากับประเทศ กลุ่มประเทศ องค์กรระหว่างประเทศในระดับสากล

๕. การพัฒนากฎหมาย ระบบการอนุญาต/การใช้เครื่องหมายรับรอง/การกำกับดูแล การนำเข้า-ส่งออก การเสริมสร้างประสิทธิภาพ ระบบการเฝ้าระวัง การเตือนภัยสินค้าเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๖. การเสริมสร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าหมาย

๑. มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นไปตามความต้องการและสอดคล้องกับแนวทางสากล

๒. มีผลการตรวจสอบ การรับรองมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศ และสากล

๓. กระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีนโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนการนำมาตรฐานไปใช้ และมีการบูรณาการความร่วมมือตลอดห่วงโซ่อาหาร และกลไกการขับเคลื่อนงานมาตรฐานมีประสิทธิภาพ

๔. ประเทศไทยได้รับการยอมรับและ/หรือสนับสนุน ในเวทีการเจรจาระดับสากล

๕. กฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานมีระบบอนุญาต/การใช้เครื่องหมายรับรอง/การกำกับดูแล การนำเข้า-ส่งออก และมีระบบการเฝ้าระวัง และเตือนภัยด้านสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ

๖. มีระบบสารสนเทศและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและระหว่างประเทศ

จากประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าหมายข้างต้น เห็นได้ว่าต่างมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ “สินค้าเกษตรและอาหารของไทยได้มาตรฐานที่ทั่วโลกยอมรับ” ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับวิสัยทัศน์ ๒๐ ปี คือ “เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ทั่วโลกยอมรับ” นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะ ๒๐ ปี ยังให้ความสำคัญกับค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการผลักดันองค์กรให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้เช่นกัน ซึ่งสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าหมาย ลงสู่แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ดังปรากฏในแผนภาพต่อไปนี้ โดยจะเห็นได้ว่าต่างมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้เดียวกัน คือ การยอมรับในสินค้าเกษตรและอาหารของไทยในระดับโลก เพียงแต่ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี จะมีการมุ่งเน้นการยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อเป็นฐานในการได้รับการยอมรับในระดับโลกในระยะยาวดังวิสัยทัศน์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะ ๒๐ ปี ต่อไป

การถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี ส่งสู่แผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

<p>แผนยุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี ผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรและอาหารของไทย ได้มาตรฐานที่ทั่วโลกยอมรับ</p>	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับสถานการณ์ร่วม 2. การจัดทำระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับตลาด 3. การยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเสริมพลัง ตลอดจนส่งเสริม 4. การกำหนดที่จ้างงานเชิงนโยบายที่สอดคล้องตามความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและยกระดับความร่วมมือ เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรตามความต้องการร่วมของการรวมกลุ่มประเทศ 5. การพัฒนากฎหมาย ระบบการอนุญาต/การใช้เครื่องมือมาตรฐานสินค้าเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ 6. การเสริมสร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 	<p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นไปตามความต้องการและสอดคล้องกับแนวทางการ 2. มีผลการตรวจสอบ การรับรองมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศ และสากล 3. กระบวนการบริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสนับสนุนการนำมาตรฐานไปใช้ และมีการบูรณาการความร่วมมือตลอดห่วงโซ่อุปทาน และกลไกการขับเคลื่อนงานมาตรฐานมีประสิทธิภาพ 4. ประเทศไทยได้รับการยอมรับและ/หรือสนับสนุน ในเวทีการเจรจาระดับสากล 5. กฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานมีระบบอนุญาต/การใช้เครื่องมือรับรอง/การกำกับดูแลการนำเข้าส่งออก และมีระบบการเฝ้าระวัง และเตือนภัยด้านสินค้าเกษตรทั้งในประเทศที่มีประสิทธิภาพ 6. มีระบบสารสนเทศและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพมั่นคงปลอดภัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและระหว่างประเทศ
<p>แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ประเทศไทยยอมรับในระดับสากล</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการ และสอดคล้องกับการตลาดและแนวทางการตลาดสอดคล้องกับภาครัฐและตลาด ๓. พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย ๔. ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เที่ยบเคียงมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน 2. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างประเทศ 3. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 4. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างประเทศ 5. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 6. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 7. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 8. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 9. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 10. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 11. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 12. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 13. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 14. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 15. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 16. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 17. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 18. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 19. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 20. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ

แผนปฏิบัติการประจำปี

<p>ปี ๒๕๖๖</p>	<p>ปี ๒๕๖๗</p>	<p>ปี ๒๕๖๘</p>	<p>ปี ๒๕๖๙</p>	<p>ปี ๒๕๗๐</p>
<p>แนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และระเบียบปฏิบัติหรือวิธีการรับรองมาตรฐานของฝ่าย ตลอดจนกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ปัจจุบันและในอนาคต 2. พัฒนากำหนดวิธีการรับรองระบบงานและรับรอง และหน่วยงานตรวจสอบโดยยึดมั่น 3. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามและกำกับดูแลสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่างเคร่งครัด 4. พัฒนาระบบงานกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 	<p>แนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดมาตรการเชิงรุกในการยกระดับแหล่งผลิต/จำหน่ายสินค้าเกษตร 2. จัดทำคู่มือการปฏิบัติหรือแนวทางการดำเนินงานมาตรฐานเพื่อรองรับการรับรองมาตรฐานที่ชัดเจน 3. เสริมสร้างศักยภาพการเจรจาในระดับสากล และสร้างกลไกบูรณาการร่วมกับกระทรวง 4. สร้างความพร้อมของผู้ประกอบการในการใช้ตลาดต่างประเทศ 	<p>แนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาระบบการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและควบคุมสินค้าเกษตรและอาหาร 2. พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมาย 3. ส่งเสริมและสนับสนุนการกำกับดูแลอย่างมีส่วนร่วมระหว่างภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในท้องถิ่น 4. ศึกษาวิจัยสนับสนุนการกำหนด การพัฒนา การพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ รวมถึงผลกระทบของมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน 	<p>แนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยกระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคประชาสังคม และส่งเสริมการเข้าร่วม 2. พัฒนาระบบการรับรู้และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานมาตรฐาน รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและต่างประเทศ 3. จัดทำหลักสูตร หรือระบบการเรียนรู้ ด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารทั้ง การเรียนรู้โดยตรงและผ่านระบบสารสนเทศ 4. ขยายขอบข่ายการรับรองระบบงาน/มาตรฐาน ความต้องการของตลาด และ/หรือประเภท 5. พัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมินของหน่วยงานรับรองระบบงาน 	<p>แนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เที่ยบเคียงมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน 2. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างประเทศ 3. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 4. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 5. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 6. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 7. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 8. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 9. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 10. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 11. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 12. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 13. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 14. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 15. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 16. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 17. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 18. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 19. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ 20. กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนภายในประเทศ

1. พัฒนาระบบงานกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. พัฒนาระบบและกระบวนการสร้างพื้นฐาน ฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยน และการบูรณาการ เพื่อการเข้าถึงและการให้บริการอย่างมีคุณภาพ
3. พัฒนาระบบและกระบวนการให้เท่าเทียมปรับเปลี่ยนแนวทางเทคโนโลยี และความปลอดภัยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๗.๓ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ

BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ มีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ ได้แก่ ๑) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและนวัตกรรม ๒) การสร้างคุณค่า (Value creation) จากทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม และ ๓) การสร้างความสามารถในการพึ่งตนเอง ซึ่งสามารถบรรลุได้โดย ๔ ยุทธศาสตร์ และมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีแนวทางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์ และ ๒) การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัย และมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบอาหารที่ดี

ยุทธศาสตร์การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ในสาขาอุตสาหกรรม การเกษตรและอาหาร มีแนวทางที่เกี่ยวข้องคือ การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒.๗.๔ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ เป็นแหล่งอาหารที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อชาวไทยและชาวโลก อย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์หลัก ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านความมั่นคงอาหาร ๒) ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ๓) ด้านอาหารศึกษา และ ๔) ด้านการบริหารจัดการ โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กลยุทธ์สร้างมาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมการบังคับใช้ แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานอาหารของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและครอบคลุมตลอดห่วงโซ่ ๒) สนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดได้ ๓) ส่งเสริมให้ผู้ผลิตในทุกระดับเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ทั้งโดยสมัครใจและการบังคับใช้ตามกฎหมาย เช่น จัดทำคู่มือข้อกำหนด หรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน หรือจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ทั้งการเรียนรู้โดยตรงและผ่านระบบสารสนเทศ ๔) ประสานการดำเนินงานเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย โดยใช้กฎหมายที่แต่ละหน่วยงานรักษาการอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และ ๕) ส่งเสริมเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมทุกระดับให้มีความตระหนักถึงความสำคัญและมีความรับผิดชอบในการผลิตสินค้าเกษตรขั้นต้น การแปรรูปให้อาหารมีคุณภาพปลอดภัยตามมาตรฐาน เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้า ทั้งนี้มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติภายใต้กลยุทธ์นี้ ได้แก่ ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารสด (พืช ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ สัตว์น้ำ) ให้มีค่าเป้าหมายดัชนีความเชื่อมั่นในปี ๒๕๖๖ และให้อยู่ในระดับดีระหว่างปี ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐

กลยุทธ์พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรขั้นต้นให้มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการเพิ่มขึ้น แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) วิจัย พัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ รวมทั้งปศุ อาหารสัตว์ และการควบคุมป้องกันโรค เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการเพิ่มขึ้น ๒) สนับสนุนการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) และการเกษตรที่เกื้อหนุนต่อสุขภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน เช่น เกษตรชีวภาพ เกษตรอินทรีย์ และระบบการเกษตรที่มีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management System: IPM) ๓) สร้างต้นแบบสำหรับการผลิตอาหารที่ได้มาตรฐานในระดับฟาร์มและกลุ่มฟาร์มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และถ่ายทอด การปฏิบัติระหว่างเกษตรกร ๔) สร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานอย่างภาคภูมิใจ ๕) รวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าคุณภาพในพื้นที่ใกล้เคียงกันเพื่อให้สามารถดำเนินการส่งเสริมในลักษณะเขตพื้นที่ซึ่งจะสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและประสิทธิภาพการผลิต และ ๖) ขยายจำนวนฟาร์มมาตรฐาน GAP ที่ได้รับการรับรองให้มากขึ้นและ

รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติภายใต้กลยุทธ์นี้ได้แก่ จำนวนผู้ผลิตอาหารขึ้นต้นจากการเกษตรที่ได้มาตรฐาน (ค่าเป้าหมายอยู่ระหว่างดำเนินการ)

กลยุทธ์ส่งเสริมการค้าและการตลาดผลิตภัณฑ์มาตรฐาน ทั้งที่มาจากการผลิตในระดับชุมชนและอุตสาหกรรม แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) เพิ่มความเข้าใจและมั่นใจให้กับผู้บริโภคในเรื่องมาตรฐาน กระบวนการผลิต เพื่อการเลือกซื้อ เลือกบริโภคอาหารที่ผลิตในประเทศไทย โดยผ่านการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาหารทั้งในและต่างประเทศผ่านสื่อทุกรูปแบบ ๒) สร้างเครือข่ายผู้ผลิตสินค้าคุณภาพให้มีความแน่นอนด้านคุณภาพและปริมาณของวัตถุดิบ และเชื่อมโยงกับการตลาด ๓) ส่งเสริมการตลาดสินค้ามาตรฐานสูง มีการเจรจาจับคู่ธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คุณภาพอาหารไทย ตลอดจนวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารของไทยในมิติต่าง ๆ ๔) ศึกษาและวิเคราะห์แนวโน้มและความต้องการของตลาดเชิงลึก ตลอดจนพฤติกรรมของผู้บริโภคและกฎเกณฑ์กติกาทางการค้าอย่างต่อเนื่อง และ ๕) ส่งเสริมให้ผู้ผลิตเน้นภาพลักษณ์และจุดขายด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าอาหารไทยมากกว่าจุดขายด้านราคา เช่น การใช้ตราสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และส่งเสริมให้ผู้บริโภคตระหนักถึงการบริโภคอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย โดยการเลือกซื้อสินค้าที่มีตราสัญลักษณ์การรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ทั้งนี้ มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติภายใต้กลยุทธ์นี้ได้แก่ จำนวนตลาดหรือช่องทางการจำหน่ายสินค้าอาหารทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้มาตรฐาน (ค่าเป้าหมายอยู่ระหว่างดำเนินการ)

ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

กลยุทธ์ปรับปรุงและเสริมความเข้มแข็งโครงสร้างองค์กรในห่วงโซ่อาหาร แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) สร้างระบบและกลไกที่เชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วน รวมทั้งระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดร่วมกันตามกรอบยุทธศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และพัฒนาปรับปรุงนโยบายและแผนการดำเนินงาน ทั้งด้านโครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ และทบทวนภารกิจที่อาจซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนและเร่งรัดให้เกิดการกระจายอำนาจและบูรณาการการทำงาน เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการคุ้มครองผู้บริโภค และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการด้านอาหารของประเทศอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ๒) สนับสนุนให้ขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรระหว่างประเทศในทุกมิติ รวมถึงสร้างเครือข่ายความมั่นคงด้านอาหารและการสาธารณสุขในระดับภูมิภาค ทั้งนี้ มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ภายใต้กลยุทธ์นี้ได้แก่ การมีรูปแบบองค์กรถาวรเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย

๒.๗.๕ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

หนึ่งในพันธกิจของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ คือ การพัฒนา มาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมทั้งส่งเสริมและ สนับสนุนเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิต เกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีประเด็นการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ๓ ประเด็นดังนี้

๑) พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์ มีประเด็นย่อย ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑.๑ พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบัน เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ และแปลงต้นแบบเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงพัฒนาช่องทางการถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ด้านเกษตร อินทรีย์ ผ่านสื่อเรียนรู้ในระบบออนไลน์ เช่น จัดทำหลักสูตรการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ (Organic 101)

(๒) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ตั้งแต่การเตรียมปัจจัยการผลิต ระบบการผลิต การรับรองมาตรฐาน การแปรรูป และการตลาด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีว และอุดมศึกษา

๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีแนวทาง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และ สัตว์น้ำอินทรีย์) ให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค อาทิ ผู้สูงอายุ คนรักสุขภาพ ทั้งตลาดในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ ด้วยการส่งเสริมการวางแผนการผลิต การจัดทำบัญชีครัวเรือน และมาตรการสนับสนุนของภาครัฐ เช่น มาตรการด้านภาษี

(๒) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการส่งเสริมและพัฒนา เกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ระยะปรับเปลี่ยน จนเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์

และสัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ได้การรับรองตามมาตรฐาน ตลอดจนต่อยอด กลุ่มเดิมและพัฒนา กลุ่มใหม่ เพื่อขยายผลบูรณาการเชิงพื้นที่

(๓) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ให้เข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการผลิตในรูปแบบเกษตรอินทรีย์อัจฉริยะ (Organic Smart Farming)

(๔) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็น พื้นฐานสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงอนุรักษ์ สู่ภาคบริการระดับ Premium

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ อาทิ การทำ เกษตรอินทรีย์แปลงใหญ่ เพื่อพัฒนาเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและ อำนาจต่อรองทางการค้าในรูปแบบสหกรณ์ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

(๖) ส่งเสริมการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และองค์กร เกษตรกร

๑.๓ บริหารจัดการปัจจัยการผลิต โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ มีแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(๑) บริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและวางโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ เช่น แหล่งน้ำขนาดเล็ก

(๒) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รวมถึงสนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้า เกษตรอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ ให้กับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดทำ/ทบทวน กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่การผลิต แปรรูป และตลาด

(๔) พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และ สัตว์น้ำอินทรีย์) แบบครบวงจร อาทิ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ และอาหารสัตว์ รวมทั้งสนับสนุน การจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ การขึ้นทะเบียนปัจจัยการผลิตจากสมุนไพรและสารชีวภาพ เพื่อการทำ เกษตรอินทรีย์

(๕) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตลอดโซ่อุปทาน

(๖) สนับสนุนการจัดทำเขตเกษตรอินทรีย์ (Organic Zoning) เพื่อคุ้มครองพื้นที่และ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำเกษตรอินทรีย์

(๗) บริหารจัดการและป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เช่น จัดทำประกันภัยพืชผล สินค้าเกษตรอินทรีย์ และใช้เทคโนโลยีในการคาดการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ

๒) ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องดังนี้

๒.๑ ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(๑) ยกระดับระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เพื่อต่อยอดไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยและมาตรฐานระดับสากล

(๒) ดำเนินการทำความเท่าเทียมด้านมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์โดยการเจรจาการยอมรับร่วมกับประเทศคู่ค้า

๒.๒ ยกระดับการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(๑) ส่งเสริมการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนและภาคการศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย รวมถึงการได้รับการรับรองระบบงานตามหลักเกณฑ์สากล

(๒) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System) และสนับสนุนการใช้งานระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

(๓) พัฒนาและส่งเสริมให้หน่วยตรวจสอบรับรองของไทยเป็นที่ยอมรับและขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อหน่วยตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้าหลัก

๓) พัฒนาการตลาด และประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์ มีประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องดังนี้

๓.๑ พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(๑) พัฒนาและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์อินทรีย์แบบครบวงจรรวมถึงเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลายทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ อาทิ ตลาดเกษตรอินทรีย์ในชุมชน สหกรณ์เกษตรอินทรีย์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ ร่วมกับภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม อาทิ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ราชทัณฑ์ และร้านอาหาร เพื่อเพิ่มการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ

(๒) ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในประเทศ

(๓) ส่งเสริมการส่งออกและขยายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าต่าง ๆ รวมถึงการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และการจัดทำความร่วมมือกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ

(๔) ส่งเสริมการตลาดและการยอมรับตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ รวมถึงสร้างอัตลักษณ์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

๓.๒ สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(๑) สร้างการรับรู้ และความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากสินค้าเกษตรอินทรีย์และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ รวมถึงผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพให้กับผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ สื่อสังคมออนไลน์

(๒) ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลและแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ให้แก่ผู้ที่สนใจ

(๓) ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ งานแสดงสินค้า (Roadshow)

๒.๗.๖ ร่างยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (Mid-century, Long-term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy) พร้อมเห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จัดส่งร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าวต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ ในช่วงการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP26) ระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เนื่องจากได้กำหนดให้ประเทศไทยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net-zero GHG emission) โดยเร็วที่สุดภายในระยะครึ่งหลังของศตวรรษนี้ และมีระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด (Peak GHG emission) ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ขณะเดียวกัน จะมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ (พ.ศ. ๒๖๐๘) ผ่านมาตรการสำคัญ ๆ เช่น การเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียน การใช้เทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้า การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงมาตรการปรับตัวในภาคการเกษตร เช่น การจัดการก๊าซจากสัตว์ในฟาร์ม การจัดการปุ๋ยคอก การเพาะปลูกข้าว และการจัดการดิน เป็นต้น โดยตั้งเป้าหมายให้ภาคการเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดินปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ ๕๐.๐ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ (พ.ศ. ๒๕๙๓) (เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ภาคการเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ ๗๑.๐ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๙ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศ)^๑

^๑ ที่มา องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) GHGs Report 2015

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการ ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการ

มาตรา ๑๖ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสารสำคัญให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นแผน ระยะ ๕ ปี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกทั้งในปัจจุบัน และในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานการณ์การแข่งขันทางการค้าโดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรและอาหารที่มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับการบังคับใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศคู่ค้า ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมากทั้งในด้านปริมาณและความเข้มงวด ดังนั้น เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในอีก ๕ ปีข้างหน้า และป้องกันอุปสรรคที่อาจเกิดจากการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ ของประเทศคู่ค้า จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี จะได้ชี้ให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาขององค์กรในอนาคตที่ผ่านการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ซึ่งรวมถึงทิศทางการค้าระหว่างประเทศ มาตรฐานสินค้าเกษตร และนโยบายสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าสำคัญ และนโยบายทิศทางการพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานสากลที่อาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ร่างนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๒๗ ของสหภาพยุโรป กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) หรือกฎระเบียบความรับผิดชอบต่อในการประกอบธุรกิจตามหลักสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social, Governance: ESG) ของสหภาพยุโรป เป็นต้น ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศได้มีการสรุปในส่วนที่ ๒ ข้างต้นแล้ว

๓.๑.๑ ทิศทางกติกาการค้าระหว่างประเทศ มาตรฐานสินค้าเกษตร และนโยบายสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าสำคัญ

๑) ทิศทางกติกาการค้าระหว่างประเทศ และมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑. กติกาการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความตกลงที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ที่สำคัญ เช่น ความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ๒. มาตรฐานอาหารและสินค้าเกษตร ระดับสากล ได้แก่ คณะกรรมาธิการโครงการมาตรฐานอาหารร่วม เอฟเอโอ/ดับเบิลยูเอชโอ (Codex) มาตรการสุขอนามัยพืช ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (IPPC) และองค์การสุขภาพสัตว์โลก (OIE) ๓. การรับรองระบบงาน ได้แก่ องค์การภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกว่าด้วยการรับรองระบบงาน (APAC) องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (IAF) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (ILAC)

๒) นโยบายสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าสำคัญ

สหภาพยุโรป มีกรอบนโยบายใหม่ที่สำคัญได้แก่ From Farm to Form Strategy (FFFS) ซึ่งเป็นหัวใจหลักของนโยบาย Green Deal ของสหภาพยุโรป โดย FFFS มุ่งหวังที่จะนำไปสู่ระบบอาหารที่ยั่งยืน ยุติธรรม ปลอดภัย ดีต่อสุขภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ระบบอาหารที่ยั่งยืนภายใต้ FFSS มุ่งเน้นการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อม การจัดการกับปัญหา climate change การทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีประโยชน์ทางโภชนาการ และยั่งยืน ตลอดจนจนถึงการเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันของผู้ผลิตในสหภาพยุโรป และการค้าที่เป็นธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ กรอบแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้ FFFS ได้แก่ การลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืชเคมี ๕๐% ภายในปี ๒๐๓๐ การลดการใช้ปุ๋ยอย่างน้อย ๒๐% ภายในปี ๒๐๓๐ การทำเกษตรออร์แกนิกให้ได้ ๒๕% ของจำนวนพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด ภายในปี ๒๐๓๐ รวมถึงการส่งเสริมการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ ซึ่งรวมถึงอาหารประเภท plant-based เป็นต้น

ประเทศจีน มีนโยบายด้านการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ๑. มุ่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ให้มีความปลอดภัย ๒. พัฒนาระบบการจัดการด้านเกษตรที่ทันสมัย ๓. การนำเทคโนโลยีมาจัดการข้อมูลด้านการเกษตรและยกระดับภาคการผลิต และ ๔. พัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านการเกษตร โดยจีนวางเป้าหมายมุ่งยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารในส่วนของภาคชนบทให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงดังเช่นในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม รวมทั้งมีนโยบายในการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการจีนในต่างประเทศและการขยายกำลังการผลิต เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารของผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ นอกจากนี้ นโยบายและมาตรการที่เข้มแข็งเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ (Zero covid policy) ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ยังคงมีความต่อเนื่อง โดยเฉพาะยังคงมาตรการตรวจสอบที่เข้มงวดกับสินค้าเกษตรและอาหารแบบ cold chain ที่นำเข้าจากทุกประเทศ

ประเทศญี่ปุ่น มีแผนนโยบายด้านการเกษตรที่ให้ความสำคัญกับ ๑. การบรรเทาผลกระทบ COVID-19 ในภาคเกษตรและอาหารอย่างต่อเนื่อง ๒. ยุทธศาสตร์ระบบอาหารยั่งยืน MeaDRI (Measures for achievement of Decarbonization and Resilience with Innovation) ๓. การส่งเสริมและต่อยอดการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหาร ๔. การผลักดันเกษตรอัจฉริยะ (Smart agriculture) และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเปลี่ยนแปลงการเกษตร (Digital Transformation) ๕. การสร้างเสริมความตระหนักรู้ถึงความเชื่อมโยงระหว่างการเกษตรและอาหารในประเทศ ๖. การเพิ่มสัดส่วนการใช้สินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศเป็นวัตถุดิบอาหารแปรรูป สืบเนื่องจากการปรับแก้กฎระเบียบการส่งออกที่มาจากวัตถุดิบบนฉลาก และ ๗. การจัดการปัญหาการลดลงของจำนวนเกษตรกร ผ่านการเพิ่มความหลากหลายของเกษตรกรและรูปแบบการทำเกษตร

ประเทศสหรัฐอเมริกา แนวนโยบายภาคเกษตรของสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคม การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การรับมือกับประเด็นความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ และการสร้างโอกาสทางการตลาดใหม่ ๆ โดยในปี ๒๕๖๕ หลังจากที่สหรัฐฯ รับมือกับผลกระทบของ COVID-19 และผลจากสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่ทำให้เกิดการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA) ได้ประกาศกรอบการทำงานเพื่อเปลี่ยนโฉมระบบอาหารของประเทศ (Food System Transformation framework) เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ระบบอาหารตลอดห่วงโซ่อุปทาน ครอบคลุมเป้าหมาย ได้แก่ ๑. การสร้างห่วงโซ่อุปทานอาหารที่มีความยืดหยุ่น ทำให้เกิดทางเลือกของผู้ผลิตและผู้บริโภค และขณะเดียวกันก็ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน ๒. การสร้างระบบอาหารที่เป็นธรรม ลดการผูกขาด ช่วยให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีทางเลือกในตลาดท้องถิ่น ๓. การทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการในราคาที่เหมาะสม และ ๔. การสนับสนุนให้เกิดความเท่าเทียม โดยการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มคนต่าง ๆ เช่น ชุมชนในพื้นที่ชนบท และชุมชนผู้ยากจน เป็นต้น โดยสหรัฐฯจะมีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายข้างต้นผ่านการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ที่จะส่งผลถึงการผลิตสินค้าเกษตรในอนาคต เช่น ลงทุนในการเปลี่ยนผ่านสู่เกษตรอินทรีย์ (Organic Transition Initiative) ลงทุนในโรงงานแปรรูปสินค้าปศุสัตว์รายย่อย (independent meat and poultry processing plant projects) ลงทุนในการรับรองอาหารปลอดภัยสำหรับพืชบางรายการตามความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่เกษตรกร (Food Safety Certification for Specialty Crops Program) ลงทุนยกระดับการจัดซื้อสินค้าเกษตรเพื่อการบริโภคในโรงเรียน (Farm-to-school programs) ลงทุนการเข้าถึงอาหารที่มีประโยชน์ในราคาที่เหมาะสมแก่ชุมชนต่าง ๆ (Healthy Food Financing Initiative) เป็นต้น การดำเนินการของ USDA ข้างต้นเป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของระบบอาหารของสหรัฐฯ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาธุรกิจการเกษตรในสหรัฐฯ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ต่อไป

ประเทศเกาหลีใต้ มีนโยบายที่มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันด้านความปลอดภัยอาหารให้แก่ผู้บริโภคและสร้างเกาหลีใต้ให้เป็นประเทศที่มีความปลอดภัยอาหารในระดับโลก โดยเน้นการดำเนินการ ๓ ด้าน ได้แก่ ๑. ปฏิรูประบบการจัดการด้านความปลอดภัยอาหารโดยใช้นวัตกรรมเพื่อเข้าสู่เทรนด์ไร้สัมผัส (contactless trends) ๒. สร้างสิ่งแวดล้อมในการบริโภคอย่างปลอดภัย โดยสร้างเสริมระบบการจัดการความปลอดภัยอาหารโดยมุ่งเน้นอาหารในโรงเรียนและในร้านอาหารเพื่อให้มีคุณค่าทางโภชนาการที่ดี และ ๓. จัดทำระบบข้อมูลสำหรับผู้บริโภคในการเข้าถึงข้อมูลด้านความปลอดภัยอาหาร

๓.๑.๒ การระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายปฏิบัติงานและผู้รับบริการ

จากการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติของประเทศไทย ได้นำผลการประเมินมาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ ระยะเวลา ๕ ปี ในประเด็นดังนี้

สภาพแวดล้อมภายใน ประเด็น**จุดแข็ง** ได้แก่ ๑. มีบุคลากรที่มีทักษะภาษาต่างประเทศ และมีองค์ความรู้ด้านมาตรฐานสากลเป็นอย่างดี ได้รับการยอมรับทั้งในระดับระหว่างประเทศและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศ ๒. มีบุคลากรที่มีคุณภาพสูง มีความกระตือรือร้นพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งอุปกรณ์ บริการ และผู้ปฏิบัติงานที่มีความพร้อมต่อการใช้เทคโนโลยี ๓. มีการปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการควบคุมกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารอย่างใกล้ชิด และ ๔. เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ยังมี**จุดอ่อน** ได้แก่ ๑. ขาดข้อมูลสนับสนุนเชิงวิทยาศาสตร์และเชิงสถิติในการกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่สอดคล้องกับความต้องการ ภาวะตลาด และแนวทางสากล ๒. มีมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารบางประเภทที่ตลาดให้การยอมรับมาตรฐานของภาคเอกชนหรือผู้ซื้อ/ผู้นำเข้ามากกว่า ๓. กระบวนการจัดทำเอกสารระบบคุณภาพยังมีบางส่วนที่จำเป็นต้องยกระดับให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับรูปแบบสากลและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทั่วองค์กร ๔. ไม่มีระบบปฏิบัติและหน่วยงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจนในระดับพื้นที่ เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านระบบตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารที่มีพื้นที่ดำเนินการนอกส่วนกลาง ๕. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายและเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๖. ฐานข้อมูลงานควบคุม ตรวจสอบ เผ่าระวังมาตรฐานสินค้าเกษตร ยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่สามารถนำมาใช้บริหารจัดการได้ในระดับจังหวัด ๗. ข้อมูลด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เก็บรวบรวมไว้ยังไม่สามารถให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ ในรูปแบบบริการที่มีความสะดวก และเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร (One Stop Service) ๘. การขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ และ ๙. เว็บไซต์ตลาดออนไลน์ www.dgtfarm.com ยังไม่มีความเป็นสากล

สภาพแวดล้อมภายนอก ประเด็น**โอกาส** คือ มีพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นโอกาสในการพัฒนาด้านกระบวนการมาตรฐานและภารกิจการยกระดับภาคการเกษตรของประเทศเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ยังมี**อุปสรรค** ได้แก่ ๑. โครงสร้างกฎหมายพื้นฐานด้านความปลอดภัยและการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารมีความซ้ำซ้อนหรือเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการกำกับดูแล และ ๒. หน่วยงานรับผิดชอบกำกับดูแลในระดับพื้นที่มีหลากหลายหน่วยงาน ต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกัน อีกทั้งยังมีกำลังคนที่ไม่เพียงพอต่องานกำกับดูแล เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านการกำกับดูแลที่กระจายตัวทั่วประเทศ

๓.๒ องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการ

๓.๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ

๑) วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นที่ยอมรับระดับสากล และยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒) พันธกิจ

๑. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการ และสอดคล้องกับ ภาวะตลาดและแนวทางสากล

๒. จัดทำและพัฒนาระบบรับรองระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล

๓. พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย

๔. ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติตลอดห่วงโซ่คุณค่า

๕. กำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลงระหว่าง ประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ

๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๓) เป้าหมายเชิงนโยบาย

๑. ผลักดันให้มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ ๓.๐ ต่อปี ระหว่าง ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒. ยกระดับความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้อยู่ในระดับดี ภายในปี ๒๕๗๐

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ/พัฒนา

๑) แนวทางที่ ๑ : กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการ และสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล

การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบสำคัญ ๓ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ได้แก่ ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียกับการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (เช่น ผู้รับบริการ-ผู้ให้บริการ เกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า-ส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงแนวทางสากลที่กำหนดโดยองค์กรระหว่างประเทศหรือประเทศคู่ค้า ซึ่งสอดคล้องกับ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่สนับสนุนเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นด้วยการเกษตรสร้างมูลค่า ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางระดับนโยบายของประเทศ ความต้องการของตลาด และแนวทางสากลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ทั้งเกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรปลอดภัย แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น แผนย่อยเกษตรชีวภาพ แผนย่อยเกษตรแปรรูป แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ และแผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายการเพิ่มผลิตภัณฑ่มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตร และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร

๓. แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปด้านการสร้างเกษตรมูลค่าสูง ซึ่งรวมถึงการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารที่ต่อยอดการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ได้

๔. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ไทยสามารถผลิตได้อย่างสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล

๕. แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ด้วยการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านเกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรตามลำดับ

๖. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับสากลแบบมีส่วนร่วม

๗. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ แนวทางที่ ๔ การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูง จากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบ เหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์

๘. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะเวลาที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างมาตรฐาน ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมการบังคับใช้ แนวทางการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานอาหารของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและครอบคลุมตลอดห่วงโซ่

๙. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ ประเด็นย่อยยกระดับมาตรฐานและระบบ การตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงานการทำความเท่าเทียมด้านมาตรฐานและ ระบบการตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์โดยการเจรจาความร่วมมือร่วมกับประเทศคู่ค้า

๑๐. แนวทางสากลที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศหรือประเทศคู่ค้า เช่น ร่างนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๒๗ ของสหภาพยุโรป ที่จะสอดคล้องกับกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพอากาศของสหภาพยุโรป โดยการมุ่งเน้นการปฏิบัติที่เป็น มิตรต่อสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม เช่น การทำฟาร์มออร์แกนิก นิเวศเกษตร (Agro-ecology) และ การทำฟาร์มคาร์บอน หรือกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มุ่งเน้น มาตรการการปรับตัวในภาคการเกษตรเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

๑๑. จุดแข็งของผู้นำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติมีบุคลากรที่มีองค์ความรู้ด้านมาตรฐานสากลเป็นอย่างดี ได้รับการยอมรับทั้งในระดับระหว่างประเทศ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศ โดยเฉพาะจากบทบาทการเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน Codex (Codex Contact Point) ทำให้ได้รับทราบข้อมูลความเป็นมาและองค์ความรู้ด้านการกำหนดมาตรฐานใน ระดับสากลอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ยังมีจุดอ่อนประการสำคัญ ได้แก่

- การขาดข้อมูลสนับสนุนเชิงวิทยาศาสตร์และเชิงสถิติด้านการกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้ประกอบการ จัดทำแผนการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่สอดคล้องกับความต้องการ ภาวะตลาด และแนวทางสากล ซึ่งต้องการการพัฒนาด้านข้อมูลและการศึกษาวิจัยแบบระบุเป้าหมายเพื่อ การกำหนดมาตรฐานเพิ่มขึ้น
- การได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารบางประเภทที่ตลาดให้การยอมรับ มาตรฐานของภาคเอกชนหรือผู้ซื้อ/ผู้นำเข้ามากกว่า เช่น ทุเรียนแช่เยือกแข็ง เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาย่อย

ด้วยเหตุนี้ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาย่อยภายใต้แนวทางที่ ๑ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา
มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารเชิงรุก ๓ ประการ ประกอบด้วย

๑. การจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรอง
มาตรฐานของไทยตอบสนองกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลง ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

๒. การเทียบเคียงมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐานที่จัดทำขึ้นกับมาตรฐานระหว่าง
ประเทศ เพื่อสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร เช่น การทำความเท่าเทียมด้านมาตรฐานโดยการเจรจา
การยอมรับร่วมกับประเทศคู่ค้า เป็นต้น

๓. การพัฒนาด้านการศึกษาวิจัยสนับสนุนการกำหนด การทบทวน การพิจารณา
ความเหมาะสมในการนำไปใช้ รวมถึงการศึกษาผลกระทบของมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร
และอาหารของไทย

เป้าประสงค์

๑. มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐาน
ของไทยตอบสนองกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลง ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

๒. มาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความสอดคล้อง
กับมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร

๓. มาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของไทย มีงานวิจัยรองรับ
สนับสนุนการกำหนด การทบทวน การพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ รวมถึงการศึกษาผลกระทบของ
มาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน

ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาย่อย (ระดับ Output)

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้แนวทางที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑ รายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแนวทางที่ ๑

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.๑ จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐาน (รวมถึงมาตรฐานที่รองรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงหรือความต้องการในอนาคต หรือระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง) (หลัก) (หน่วย: จำนวนมาตรฐาน/ระเบียบปฏิบัติ ที่กำหนดขึ้นใหม่และทบทวน)	๑๕	๑๕ (๑)	๑๕ (๑)	๑๕ (๒)	๑๕ (๒)
๑.๒ จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือข้อกำหนดมาตรฐานฯ ที่มีการเทียบเคียง หรือประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานอื่นเพื่อสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร	อย่างน้อย ๑ มาตรฐาน หรือ ข้อกำหนดมาตรฐาน				
๑.๓ จำนวนการดำเนินงานศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการกำหนดหรือทบทวนมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน (หน่วย: เรื่อง)	๓	๓	๓	๓	๓

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) และกิจกรรมที่ควรบรรจุในแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี

แผนงานการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร

- โครงการศึกษาข้อมูลการบริโภคอาหารของประเทศไทย
- โครงการสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน
- โครงการศึกษาข้อมูลปริมาณสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อกำหนด

มาตรฐานปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRL)

๒) แนวทางที่ ๒ : จัดทำและพัฒนาการรับรองระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล

ระบบตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศที่จะมีการพัฒนาขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร และขีดความสามารถในการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารด้วยการพึ่งพาเกื้อหนุนกันของชุมชนท้องถิ่นอันเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่สนับสนุนเป้าหมายที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพด้วยการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพลังทางสังคม แผนย่อยการเสริมสร้างทุนทางสังคม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง

๓. แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปด้านการสร้างเกษตรกรมูลค่าสูง ซึ่งรวมถึงประเด็นขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่ (Service Provider)

๔. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรองพื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืน/พื้นที่เพาะปลูกพืชที่เหมาะสม

๕. แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ด้วยการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานด้านเกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรตามลำดับ

๖. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดทำระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการและสอดคล้องกับสากล

๗. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ แนวทางที่ ๑ การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และ

มูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๘. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ กลยุทธ์ปรับปรุงและเสริมความแข็งแกร่งโครงสร้างองค์กรในห่วงโซ่อาหาร แนวทางการดำเนินงานด้านการสร้างระบบและกลไกที่เชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วน และด้านการสนับสนุนให้ขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรระหว่างประเทศในทุกมิติ

๙. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ ประเด็นย่อยยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงานการยกระดับระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เพื่อต่อยอดไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยและมาตรฐานระดับสากล และประเด็นย่อยยกระดับการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาและส่งเสริมให้หน่วยตรวจสอบรับรองของไทยเป็นที่ยอมรับและขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อหน่วยตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้าหลัก

๑๐. แนวทางสากลที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศหรือประเทศคู่ค้า เช่น ร่างนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๒๗ ของสหภาพยุโรป ที่ผู้ได้รับประโยชน์ของนโยบายเกษตรร่วมจะถูกกำหนดเงื่อนไข (Mandatory requirement) ของการรับความช่วยเหลือที่สูงขึ้น เช่น ในทุก ๆ ฟาร์มนั้น ไร่ละ ๓ ของที่ดินทำกิน (Arable land) จะถูกใช้สำหรับการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต เป็นต้น

๑๑. จุดแข็งของผู้นำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติมีอุปกรณ์ บริการ และผู้ปฏิบัติงานที่มีความพร้อมต่อการใช้เทคโนโลยีทันสมัยในการสนับสนุนการทำงาน อย่างไรก็ตาม ยังมีจุดอ่อนประการสำคัญ ได้แก่

- กระบวนการจัดทำเอกสารระบบคุณภาพยังมีบางส่วนที่จำเป็นต้องยกระดับให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับรูปแบบสากลและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทั่วทั้งองค์กร
- ไม่มีระบบปฏิบัติและหน่วยงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจนในระดับพื้นที่ เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านระบบตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารที่มีพื้นที่ดำเนินการนอกส่วนกลาง เช่น การตรวจประเมินสินค้าผ่านแดน/ชายแดน หรือการพัฒนาผู้ร่วมตรวจประเมิน/อาสาสมัครในพื้นที่
- จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายและเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการปฏิบัติงานเชิงรุกอย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อรองรับการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) สำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าที่มีเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาย่อย

ด้วยเหตุนี้ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาย่อยภายใต้แนวทางที่ ๒ นี้ ๓ ประการ ประกอบด้วย

๑. พัฒนาการให้บริการรับรองระบบงาน (Accreditation) แก่หน่วยรับรอง (CB) และหน่วยตรวจ (IB) ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เทคโนโลยี Robotic Process Automation (RPA) การให้บริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government e-Service) ระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management system (DBMS)) เป็นต้น

๒. ขยายขอบข่ายการรับรองระบบงาน/มาตรฐาน ตามความต้องการของตลาด และ/หรือประเทศคู่ค้า

๓. พัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation Bodies: AB)

เป้าประสงค์

๑. ประเทศไทยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหาร

๒. การรับรองระบบงานและขอบข่าย/มาตรฐานที่มีการขยายการรับรองระบบงานเป็นไปตามมาตรฐานสากล และ/หรือได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาย่อย (ระดับ Output)

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้แนวทางที่ ๒ ดังนี้

ตารางที่ ๒ รายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแนวทางที่ ๒

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ ร้อยละของความพึงพอใจของหน่วยรับรอง (CB) หรือหน่วยตรวจ (IB) ที่ใช้บริการผ่านระบบ e-service (หลัก)	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐
๒.๒ จำนวนขอบข่าย/มาตรฐานที่มีการศึกษาหรือพัฒนาเพื่อให้บริการขยายการรับรองระบบงาน หรือได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ	อย่างน้อย ๑ ขอบข่าย หรือ ขอบข่ายย่อย หรือมาตรฐาน				
๒.๓ จำนวนบุคลากร และ/หรือขอบข่ายที่บุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพและขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมิน หรือหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน	อย่างน้อย ๖ คน				
๒.๔ จำนวนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ดำเนินการประเมินผู้ส่งมอบ (Supplier Audit)	ระบบการรับรองผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่สำหรับกลุ่มอาหารเกษตรและอาหารอย่างน้อย ๒ กลุ่ม				
๒.๕ จำนวนหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจที่ได้รับการรับรองระบบงานหรือได้รับการขยายขอบข่าย	อย่างน้อย ๗ ราย หรือ ขอบข่าย				

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) และกิจกรรมที่ควรบรรจุใน
แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี

แผนงานการพัฒนาการรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหาร

- โครงการการพัฒนาการรับรองผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่โดยการประยุกต์ใช้ระบบ
การประเมินผู้ส่งมอบ (Supplier Audit) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตเข้าสู่ระบบรับรองผลิตภัณฑ์มาตรฐาน
สินค้าเกษตรปลอดภัย
- โครงการการรับรองระบบงานในแบบเครือข่ายเดียว (Single Platform)

๓) แนวทางที่ ๓ : พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไป

ตามกฎหมาย

การควบคุมกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารมีความสำคัญต่อความสำเร็จของแผนปฏิบัติการราชการ มีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงสร้างกฎหมายพื้นฐานด้านความปลอดภัยและการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหาร และขีดความสามารถในการควบคุมกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่สนับสนุนเป้าหมายที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพด้วยการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรปลอดภัย เพื่อพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร แผนย่อยการพัฒนากระบวนการเกษตร แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์ และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะภัย การค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพลังทางสังคม แผนย่อยการเสริมสร้างทุนทางสังคม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง

๓. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร

๔. แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร เพื่อควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารด้วยการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๕. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนากฎหมาย ระบบการอนุญาต/การใช้เครื่องหมาย

รับรอง/การกำกับดูแล การนำเข้า-ส่งออก การเสริมสร้างประสิทธิภาพ ระบบการเฝ้าระวัง การเตือนภัยสินค้าเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๖. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างมาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมการบังคับใช้ แนวทางการดำเนินงานประสานการดำเนินงานเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย โดยใช้กฎหมายที่แต่ละหน่วยงานรักษาการอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๗. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ ประเด็นย่อยยกระดับการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System) และสนับสนุนการใช้งานระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๘. แนวทางสากลที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศหรือประเทศคู่ค้า เช่น ร่างนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๒๗ ของสหภาพยุโรป ที่คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ด้านความยั่งยืนและสวัสดิภาพสัตว์ (เช่น ความเหมาะสมของน้ำและอาหารสัตว์ การดูแลสถานที่เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น)

๙. จุดแข็งของผู้นำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติมีการปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการควบคุมกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารอย่างใกล้ชิด อีกทั้งโครงการที่ได้จัดทำมาที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแจ้งเตือนภัยสินค้าเกษตรและอาหารเชิงรุก ยังได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังมีจุดอ่อนประการสำคัญ ได้แก่

- โครงสร้างกฎหมายพื้นฐานด้านความปลอดภัยและการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารมีความซ้ำซ้อนหรือเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการกำกับดูแล
- หน่วยงานรับผิดชอบกำกับดูแลในระดับพื้นที่มีหลากหลายหน่วยงาน ต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกัน อีกทั้งยังมีกำลังคนที่ไม่เพียงพอต่องานกำกับดูแล เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านการกำกับดูแลที่กระจายตัวทั่วประเทศ
- ฐานข้อมูลงานควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังมาตรฐานสินค้าเกษตร ยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่สามารถนำมาใช้บริหารจัดการได้ในระดับจังหวัด
- ข้อมูลด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เก็บรวบรวมไว้ยังไม่สามารถให้บริการประชาชนผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ ในรูปแบบบริการที่มีความสะดวก และเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร (One Stop Service)

แนวทางการพัฒนาย่อย

ด้วยเหตุนี้ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาย่อยภายใต้แนวทางที่ ๓ นี้ ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑. ควบคุม กำกับ ดูแล สินค้าเกษตรและอาหาร ให้มีการปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๒. พัฒนาระบบงานกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๓. พัฒนาระบบการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและควบคุม สินค้าเกษตรและอาหาร รวมถึงการสื่อสารกับผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือผู้บริโภครวม เพื่อให้สามารถควบคุม กำกับดูแลได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
๔. พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมาย
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการกำกับดูแลอย่างมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในท้องถิ่น

เป้าประสงค์

๑. ควบคุมกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมาย และมีความเป็นเอกภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างต่อเนื่อง
๓. สื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และผู้บริโภครวมอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมายและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
๕. สร้างเครือข่ายเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาย่อย (ระดับ Output)

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้แนวทางที่ ๓ ดังนี้

ตารางที่ ๓ รายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแนวทางที่ ๓

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๑ ร้อยละของผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ที่ได้รับ ใบอนุญาตและผ่านการตรวจติดตามว่า ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ภายใต้ พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ (หลัก)	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐
๓.๒ ร้อยละสินค้าเกษตรที่ผ่านมาตรฐาน ความปลอดภัยจากการตรวจเฝ้าระวัง (ขอขยายเฉพาะสินค้า Q (พืช))	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๕
๓.๓ ร้อยละจำนวนของใบรับแจ้งนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐
๓.๔ ร้อยละจำนวนการกำหนดรหัส เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน เป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๘
๓.๕ ร้อยละของผู้ประกอบการที่อยู่ในข่าย มาตรฐานบังคับใหม่ ที่เข้าสู่ระบบควบคุมและ พร้อมได้รับใบอนุญาต* (*หมายเหตุ นับช่วงระยะเวลาตั้งแต่ กฎกระทรวงประกาศเป็นมาตรฐานบังคับ จนถึงวันที่มาตรฐานมีผลบังคับใช้)	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) และกิจกรรมที่ควรบรรจุใน แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี

แผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพความปลอดภัยสินค้า เกษตรและอาหาร

- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกำกับดูแลสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัติมาตรฐาน สินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการส่งออก – นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ
- โครงการพัฒนาระบบการควบคุม/งานกำกับดูแล และยกระดับคุณภาพความปลอดภัย สินค้าเกษตรและอาหาร
- โครงการพัฒนาระบบสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจการบังคับใช้มาตรฐานให้ เป็นไปตามกฎหมาย
- โครงการพัฒนาเจ้าหน้าที่และเครือข่ายด้านการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตร

๔) แนวทางที่ ๔ : ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติ

ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

แนวทางการดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการราชการที่มีความสำคัญอีกประการ คือ การส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติตลอดห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนเป้าหมายการใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ประเด็นการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ด้วยการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรปลอดภัย มีแนวทางดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น การส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหาร ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย รวมถึงสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

๓. แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปด้านการสร้างเกษตรมูลค่าสูง มีประเด็นขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสนับสนุนการทำเกษตรแบบรวมผลผลิตและรวมจำหน่าย (เกษตรแปลงใหญ่ หรือสหกรณ์) การพัฒนาคลัสเตอร์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร (Agricultural Biodiversity) และสร้างผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer)

๔. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร

๕. แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

๖. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเสริมพลังตลอดห่วงโซ่อาหาร

๗. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างมาตรฐาน

ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมการบังคับใช้ แนวทางการดำเนินงาน การส่งเสริมให้ผู้ผลิตในทุกกระดับเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ทั้งโดยสมัครใจและการบังคับใช้ตามกฎหมาย เช่น จัดทำ คู่มือข้อกำหนด หรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน หรือจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ทั้งการเรียนรู้โดยตรงและผ่านระบบ สารสนเทศ และส่งเสริมเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมทุกระดับให้มีความตระหนักถึง ความสำคัญและมีความรับผิดชอบในการผลิตสินค้าเกษตรขั้นต้น การแปรรูปให้อาหารมีคุณภาพปลอดภัย ตามมาตรฐาน เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้า

๘. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์ ประเด็นย่อยพัฒนาและถ่ายทอด องค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงานถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ ตลอด โซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ และแปลงต้นแบบ เกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงพัฒนาช่องทางการถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ ด้านเกษตรอินทรีย์ ผ่านสื่อเรียนรู้ในระบบออนไลน์ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับ ชุมชนและท้องถิ่นรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ตั้งแต่การเตรียมปัจจัยการผลิต ระบบการผลิต การรับรองมาตรฐาน การแปรรูป และการตลาด และส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีว และอุดมศึกษา

๙. แนวทางสากลที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศหรือประเทศคู่ค้า เช่น ร่างนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๒๗ ของสหภาพยุโรป ที่กำหนดวัตถุประสงค์สำคัญรวมทั้งสิ้น ๑๐ ประการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การส่งเสริม ความเป็นธรรมของรายได้เกษตรกร และการส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่

๑๐. จุดแข็งของผู้นำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติเป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศไทย ที่มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และมีภารกิจครอบคลุมการส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตรตั้งแต่ระดับฟาร์มจนถึงผู้บริโภค รวมถึง การเป็นองค์กรราชการแบบเปิดที่รวบรวม เข้าถึง และเผยแพร่ข้อมูลการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และ มีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมส่งเสริมอย่าง ต่อเนื่องอย่างไรก็ตาม ยังมีจุดอ่อนประการสำคัญ ได้แก่

- การขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพที่สามารถทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคประชาสังคม เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการดำเนินการด้านการมาตรฐานซึ่งมีความทันสมัย และมีความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้ประชาชนขาดการให้ความสำคัญและความตระหนัก ต่อการเข้ามามีส่วนร่วมต่อกระบวนการมาตรฐาน
- เว็บไซต์ตลาดออนไลน์ www.dgtfarm.com ยังไม่มีความเป็นสากล อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ ยังไม่กว้างขวาง/เกษตรกรยังรับรู้ในวงจำกัด

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้แนวทางที่ ๔ จำนวน ๔ ประการ ประกอบด้วย

๑. กำหนดมาตรการเชิงรุกในการยกระดับแหล่งผลิต/จำหน่ายสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการนำมาตรฐานไปใช้ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

๒. ยกระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคประชาสังคม และส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมต่อกระบวนการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร รวมถึงการเสริมสร้างการรับรู้แก่ผู้ซื้อทั้งภายในประเทศและต่างประเทศถึงระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารของไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติหรือแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานเพื่อรับการรับรองมาตรฐานที่ชัดเจน

๔. จัดทำหลักสูตร หรือระบบการเรียนรู้ด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ทั้งการเรียนรู้โดยตรงและผ่านระบบสารสนเทศ

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการอย่างยั่งยืน

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐานนิเวศเกษตร (Agro-ecology) และมาตรฐานการทำฟาร์มคาร์บอน เป็นต้น

๓. สร้างผู้ประกอบการเกษตรที่เข้าสู่ระบบเกษตรปลอดภัยในระดับสากล

ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาที่ยั่งยืน (ระดับ Output)

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้แนวทางที่ ๔ ดังนี้

ตารางที่ ๔ รายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแนวทางที่ ๔

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๔.๑ จำนวนผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมสำหรับการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารไปใช้ในทางปฏิบัติ หรือเป็นที่ปรึกษาด้านมาตรฐาน (หลัก)	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐
หน่วย: จำนวนตรวจประเมินใหม่					
๔.๒ จำนวนหลักสูตรด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (e-learning)	๒	๒	๒	๒	๒
๔.๓ จำนวนกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการอย่างยั่งยืน	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒
๔.๔ จำนวนแห่งที่รับรองพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการตรวจสอบรับรอง CB/IB	๑	๑	๑	๑	๑
๔.๕ จำนวนหน่วยงานมีการนำสินค้าเกษตร/แปรรูป ที่ได้มาตรฐานคุณภาพ (เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน เรือรบ โรงแรม หรือค่ายทหาร เป็นต้น)	อย่างน้อย ๑ หน่วยงาน	อย่างน้อย ๑ หน่วยงาน	อย่างน้อย ๑ หน่วยงาน	อย่างน้อย ๑ หน่วยงาน	อย่างน้อย ๑ หน่วยงาน
๔.๖ จำนวนร้านอาหาร Q Restaurant ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน*	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
(*หมายเหตุ นับเฉพาะร้านอาหารที่ได้รับการรับรองเป็น Q Restaurant รายใหม่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี)					
๔.๗ จำนวนร้านอาหาร Q Restaurant ที่ได้รับการยกระดับเป็นร้าน Q Restaurant ระดับพรีเมียม*	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
(*หมายเหตุ นับเฉพาะร้านอาหารที่ได้รับการรับรองเป็น Q Restaurant ระดับพรีเมียม รายใหม่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี)					

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๔.๘ จำนวนโรงคัดบรรจุภายใต้โครงการ การพัฒนาโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด ขนาดเล็กตามหลักการปฏิบัติในการผลิตที่ดี (GMP) ที่ผ่านกระบวนการเตรียมความพร้อม เพื่อขอรับการตรวจประเมินจากหน่วยรับรอง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง
๔.๙ ร้อยละบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในการเป็นผู้ตรวจประเมิน สินค้าเกษตรของเกษตรกรในโครงการฯ	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) และกิจกรรมที่ควรบรรจุใน แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี

๑. แผนงานการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้พร้อมสำหรับการนำ
มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารไปใช้ในทางปฏิบัติหรือเป็นที่ปรึกษาด้านมาตรฐาน

- โครงการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในอนาคตสำหรับอาสาสมัครเกษตรกร (Smart & Future Skill)
- โครงการพัฒนาหลักสูตรการอบรมด้วยระบบ (e-learning)
- โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านโลจิสติกส์เกษตร รวมถึงการพัฒนาระบบ NSW และการเชื่อมโยงระบบทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้าพืช ประมง และปศุสัตว์
- โครงการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพองค์กร (CB/IB) เพื่อรองรับการตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐาน

- โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. แผนงานการยกระดับสินค้าเกษตรและอาหารสู่มาตรฐานสากลตลอดห่วงโซ่คุณค่า

- โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่มาตรฐานสากล
- โครงการยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐานสู่โรงพยาบาลอย่างยั่งยืน
- โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการนำมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ไปปฏิบัติใช้สำหรับตลาดกลาง ระยะที่ ๒

- โครงการสร้างความเชื่อมั่นสินค้าเกษตรมาตรฐานด้วยระบบตามสอบสินค้าเกษตร และเชื่อมโยงตลาดออนไลน์

๓. แผนงานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน

- โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (แมลงเศรษฐกิจ)
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร)
- โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์)

๕) **แนวทางที่ ๕: กำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลงระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ**

แนวทางการพัฒนาย่อย

สถานการณ์การแข่งขันทางการค้าในอนาคต โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับการบังคับใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศคู่ค้า ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งในด้านปริมาณและความเข้มงวด ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการค้าในอีก ๕ ปีข้างหน้า และป้องกันอุปสรรคทางการค้าที่อาจเกิดจากการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ ของประเทศคู่ค้า รวมถึงยังสอดคล้องกับจุดแข็งขององค์กร ที่มีบุคลากรที่มีทักษะภาษาต่างประเทศ และมีองค์ความรู้ด้านมาตรฐานสากลเป็นอย่างดี เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศไทย และเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศ (เช่น ระบบเตือนภัยสินค้าเกษตรและอาหาร (ACFS Early Warning System) ที่ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่ามีประโยชน์และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง) และระดับระหว่างประเทศ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาย่อยภายใต้แนวทางที่ ๕ จำนวน ๓ ประการ ประกอบด้วย

๑. กำหนดกลยุทธ์ จัดทำท่าทีการเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลงระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหาร

๒. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบาย กฎระเบียบ มาตรการ และสถานการณ์ของประเทศคู่ค้า และจัดทำข้อมูลประกอบการประเมินความเสี่ยง

๓. เตรียมความพร้อมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎระเบียบ/มาตรการ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป้าประสงค์

๑. เพิ่มโอกาสและอำนวยความสะดวกในการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทย

๒. แก้ไขปัญหาและลดผลกระทบทางการค้าจากการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ

๓. ปกป้องสุขภาพและชีวิตของมนุษย์ สัตว์ และพืช และเสริมสร้างให้เกิดความยั่งยืนในระบบอาหาร

๔. เสริมสร้างความร่วมมือด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ

๕. ร่วมกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ และมาตรฐานระหว่างภูมิภาค ที่เป็นประเด็นสำคัญต่อการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร

๖. มีข้อมูลนโยบาย กฎระเบียบ มาตรการ รวมถึงโอกาสทางการค้าและความเสี่ยง

๗. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบของประเทศคู่ค้า

๘. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาที่ย่อย (ระดับ Output)

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้แนวทางที่ ๕ ดังนี้

ตารางที่ ๕ รายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแนวทางที่ ๕

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๕.๑ ร้อยละความสำเร็จของการเจรจาตามเป้าหมายที่กำหนด (เปิดตลาด/แก้ไขปัญหา/การมาตรฐาน/ข้อบท SPS/ SPS Committee) (หลัก)	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
๕.๒ จำนวนท่าที่การร่วมกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ และมาตรฐานระหว่างภูมิภาคที่เป็นประเด็นสำคัญต่อการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร	อย่างน้อย ๑๐ ประเด็น/ปี				
๕.๓ จำนวนผลการศึกษาหรือวิจัยด้านนโยบายกฎระเบียบ มาตรการ การประเมินความเสี่ยงหรือโอกาสทางการค้าสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือเผยแพร่	อย่างน้อย ๒ เรื่อง/ปี				
๕.๔ ความสำเร็จในการแจ้งเวียนมาตรการด้านการค้าและเผยแพร่ข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (แจ้งเวียน SPS/TBT และ Early Warning)	๓,๓๐๐ เรื่อง	๓,๓๐๐ เรื่อง	๓,๔๐๐ เรื่อง	๓,๕๐๐ เรื่อง	๓,๖๐๐ เรื่อง
๕.๕ จำนวนการจัดอบรม/สัมมนา และจัดทำสื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านกฎระเบียบ/มาตรการของประเทศคู่ค้า	๙ ครั้ง	๙ ครั้ง	๙ ครั้ง	๙ ครั้ง	๙ ครั้ง

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) และกิจกรรมที่ควรบรรจุใน

แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี

๑. แผนงานศึกษาวิจัยตลาดและห่วงโซ่อุปทานของโปรตีนทางเลือกในต่างประเทศ

- โครงการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ตลาดและห่วงโซ่อุปทานของโปรตีนทางเลือก

ในประเทศญี่ปุ่น

๒. แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเจรจาและการค้าสินค้าเกษตร

และอาหาร

- โครงการปรับปรุงเว็บไซต์หน่วยงานกลางด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

ของประเทศไทย

๓. แผนงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เพื่อประโยชน์ในการค้า
สินค้าเกษตรและอาหารระหว่างประเทศ

- โครงการศึกษาการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร เพื่อเตรียม
ความพร้อมทางการค้าและพัฒนาการผลิตอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒

๖) แนวทางที่ ๖ : พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่สนับสนุนเป้าหมายให้ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ด้วยการพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย ยกกระตือรือร้นให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ และเสริมสร้างความโปร่งใส ปลอดภัย และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

๒. ดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน เป้าหมายงานบริการภาครัฐปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น และแผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ เป้าหมายภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูง เทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

๓. ดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กิจกรรมการกำหนดช่องทางการให้คำปรึกษาแก่ประชาชนที่เหมาะสมเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที โดยจัดเตรียมความพร้อมในการให้คำปรึกษา ทั้งด้านทรัพยากร ด้านการจัดบริการ และด้านเทคโนโลยี กิจกรรมปรับปรุงกระบวนการขออนุมัติ/อนุญาตจากภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยปรับปรุงกระบวนการและลดขั้นตอนการให้บริการที่กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนเพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ ดำเนินการแก้ไขปัญหา/ข้อติดขัดในการบริการประชาชน เช่น แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาตในภาครัฐ และพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อรองรับการให้บริการที่กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเป็นระบบที่รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้บริการแบบเบ็ดเสร็จได้ กิจกรรมจัดให้มีการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จผ่านช่องทางดิจิทัล และศูนย์บริการร่วมโดยสนับสนุนให้เกิดการใช้งาน เช่น การประชาสัมพันธ์ การสร้างแรงจูงใจ (Incentives) ให้ประชาชนขอรับบริการภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น การสร้างความมั่นคงปลอดภัยของการให้บริการให้ประชาชนเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น เป็นต้น กิจกรรมพัฒนาหรือนำระบบดิจิทัลมาใช้ปฏิบัติงาน และการบริหารราชการเพื่อรองรับการทำงานตามภารกิจเฉพาะของหน่วยงานและงานพื้นฐานของหน่วยงาน เช่น งานสารบรรณ งานแผนและงบประมาณ งานพัสดุ งานบริหาร กิจกรรมปรับปรุงพัฒนา จัดทำ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐโดยจัดทำชุดข้อมูลสำคัญของหน่วยงานให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้ (๑) ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริการที่กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือภารกิจของหน่วยงาน และ (๒) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสนับสนุน เช่น งานสารบรรณ งานแผนและงบประมาณ งานพัสดุ ข้อมูลกำลังคนภาครัฐ เป็นต้น กิจกรรมจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Analytic Center) โดยพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐ ในด้านการบริหารจัดการข้อมูล การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล และการใช้ประโยชน์ร่วมกัน กิจกรรมจัดทำดำเนินการ และติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิรูปองค์การ และนำร่องขยายผลการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลรูปแบบกระทรวง/กรมพันธุ์ใหม่ (High Performance)

๔. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๑๓
ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

๕. แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร แนวทางการพัฒนา
ด้านการให้บริการประชาชน โดยพัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน
ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงาน
แบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวก
ทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการ
จดทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๖. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ เสริมสร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการมาตรฐานสินค้า
เกษตรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๗. แนวทางสากลที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศหรือประเทศคู่ค้า เช่น
ร่างนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ค.ศ. ๒๐๒๓-๒๐๒๗ ของสหภาพยุโรป
ที่กำหนดวัตถุประสงค์สำคัญรวมทั้งสิ้น ๑๐ ประการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเพิ่มความรู้และ
นวัตกรรม

๘. จุดแข็งของผู้นำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
แห่งชาติ ที่มีบุคลากรที่มีคุณภาพสูง มีความกระตือรือร้นพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และมีอุปกรณ์ บริการ และ
ผู้ปฏิบัติงานที่มีความพร้อมต่อการใช้เทคโนโลยีทันสมัยในการสนับสนุนการทำงาน อีกทั้งพัฒนาการ
ด้านเทคโนโลยีสนับสนุนการปฏิบัติงานและกระบวนการผลิตเพิ่มขึ้นยังเป็นโอกาสในการพัฒนา
ด้านกระบวนการมาตรฐานและการพัฒนาภารกิจ

แนวทางการพัฒนาย่อย

ด้วยเหตุนี้ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาย่อยภายใต้แนวทางที่ ๖ นี้ ๓ ประการ คือ

๑. พัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน ฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการ
เชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และการบูรณาการ เพื่อการเข้าถึงและการให้บริการอย่างมีคุณภาพ

๒. พัฒนาและยกระดับระบบบริหารจัดการภายในเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลองค์กร

๓. พัฒนาทักษะบุคลากรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และความคาดหวังของ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรสำหรับงานเจรจาและงานสนับสนุนด้านมาตรการ
สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร
รวมถึงงานศึกษาและวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร

เป้าประสงค์

๑. มกอช. มีการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว มั่นคง ปลอดภัย โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๒. บุคลากร มกอช. มีทักษะเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และมีความรู้ความเข้าใจด้านงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร งานเจรจา และงานสนับสนุนด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร

ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาย่อย (ระดับ Output)

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้แนวทางที่ ๖ ดังนี้

ตารางที่ ๖ รายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแนวทางที่ ๖

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๖.๑ ระดับความสำเร็จในการบูรณาการข้อมูลด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร* (หลัก)	ระดับที่ ๔	ระดับที่ ๕	ระดับที่ ๕	ระดับที่ ๕	ระดับที่ ๕
๖.๒ ร้อยละความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารสนเทศ	ร้อยละ ๘๕ ขึ้นไป		ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป		
๖.๓ คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	ร้อยละ ๘๕ ขึ้นไป		ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป		
๖.๔ ร้อยละของข้อร้องเรียนที่ได้รับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ร้อยละ ๑๐๐				
๖.๕ จำนวนบุคลากรในสังกัดที่ได้รับการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ	อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด (ไม่นับซ้ำ)				

*หมายเหตุ ระดับ ๕ หมายถึง มีการพัฒนาการนำเสนอข้อมูลตาม Data Model เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร และมีการนำไปใช้ประโยชน์

ระดับ ๔ หมายถึง มีการวิเคราะห์และออกแบบตัวแบบข้อมูล (Data Model)

ระดับ ๓ หมายถึง มีการเชื่อมโยงข้อมูลทุกภารกิจเข้าสู่ระบบศูนย์กลางข้อมูลด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (Thai Traces) และรองรับการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก

ระดับ ๒ หมายถึง มีการจัดทำ Data Catalog และคำอธิบายข้อมูล (Metadata) เชิงธุรกิจ และเชิงเทคนิค

ระดับ ๑ หมายถึง มีการจัดเตรียมฐานข้อมูล กำหนดผู้รับผิดชอบ และทำความสะอาดข้อมูล ตามภารกิจของทุกหน่วยงาน

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) และกิจกรรมที่ควรบรรจุใน
แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี

๑. แผนงานการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อยกระดับการบริหารจัดการของ มกอช.
  - โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อยกระดับการบริหารจัดการของ มกอช.
  - โครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพิ่มเติมและทดแทน
  - โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
  - โครงการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
  - โครงการจัดทำกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Digital Governance)
๒. แผนงานการพัฒนาศูนย์กลางการ
  - โครงการการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร มกอช.
  - โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทักษะงานเจรจาและงานสนับสนุน
ด้านมาตรการ SPS และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร
  - โครงการฝึกอบรม หลักสูตร พัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมาตรฐาน
(เตรียมความพร้อมในการเป็นนักบริหารด้านการมาตรฐาน)
  - โครงการฝึกอบรมการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล (Digital Culture)

ส่วนที่ ๔ ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

แผนปฏิบัติการราชการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับนี้ได้กำหนดตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) ที่ควรบรรจุในแผนปฏิบัติการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดังนี้

แนวทางที่ ๑ กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นไปตามความต้องการ และสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล

เป้าประสงค์

๑. มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐานของไทย ตอบสนองกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลง ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต
๒. มาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร
๓. มาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของไทย มีงานวิจัยรองรับสนับสนุน การกำหนด การทบทวน การพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ รวมถึงการศึกษาผลกระทบของมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐาน (รวมถึงมาตรฐานที่รองรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงหรือความต้องการในอนาคต หรือระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง)
๒. จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือข้อกำหนดมาตรฐานฯ ที่มีการเทียบเคียง หรือประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานอื่นเพื่อสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร
๓. จำนวนการดำเนินงานศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการกำหนด หรือทบทวนมาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรฐาน

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
แผนงานการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร						
- โครงการศึกษาข้อมูลการบริโภคอาหารของประเทศไทย	๑. ได้ข้อมูลปริมาณสารพิษตกค้างที่ได้เพื่อกำหนดระยะเวลาปลอดภัยหลังการใช้สารเคมี (Pre-harvest Interval, PHI) ที่เหมาะสม และกำหนดมาตรฐานปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRL) สำหรับพืชอาหาร ๒. ได้ข้อมูลปริมาณสารพิษตกค้างที่ได้เพื่อกำหนดระยะเวลาปลอดภัยหลังการใช้สารเคมี (Pre-harvest Interval, PHI) ที่เหมาะสม และกำหนดมาตรฐานปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRL) สำหรับพืชอาหาร	๔.๕๐๐๐	๑๔.๐๐๐	๑๓.๐๐๐	๒.๕๐๐	๒.๐๐๐
- โครงการสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน	๑. เพื่อดำเนินการให้มีการต่ออายุการรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน ๒. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรอง ๓. เพื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการใช้เครื่องหมายเกษตรอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง ๔. เพื่อตรวจสอบสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัย และผู้บริโภคสามารถเชื่อถือในเครื่องหมายได้		๐.๘๐๐๐			
- โครงการศึกษาข้อมูลปริมาณสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อกำหนดมาตรฐานปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRL)	ได้ ข้อมูลรายงานผลการศึกษา Pesticide Residue Trials ของ ๖ การทดลองในทุเรียน ตามแบบฟอร์มของ FAO ข้อมูลสรุป Residue Data Summary from Supervised trials และกราฟการสลายตัวของสารตกค้าง (decline curve) ตามแบบฟอร์มของ FAO ข้อมูลสรุปการปฏิบัติการที่ดีสำหรับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (Good Agricultural	๒.๔๐๐๐				

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
	Practices for Pesticide Uses) ตามแบบฟอร์มของ FAO รวมถึงข้อมูลการตกค้างและสรุปผลการเฝ้าระวังการตกค้างของสาร Imidacloprid ในทุเรียน จากแหล่งจำหน่าย จำนวน ๔๕ ตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดค่าปริมาณสารพิษตกค้าง (MRLs) ของประเทศและจัดส่งข้อมูลให้กับอาเซียน และโคเด็กซ์ต่อไป					

แนวทางที่ ๒ จัดทำและพัฒนาระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ตามความต้องการและสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล

เป้าประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเทศไทยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหาร ๒. การรับรองระบบงานและขอข้อยกเว้น/มาตรฐานที่มีการขยายการรับรองระบบงานเป็นไปตามมาตรฐานสากล และ/หรือได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ร้อยละของความพึงพอใจของหน่วยรับรอง (CB) หรือหน่วยตรวจ (IB) ที่ใช้บริการผ่านระบบ e-service ๒. จำนวนขอข้อยกเว้น/มาตรฐานที่มีการศึกษาหรือพัฒนาเพื่อให้บริการขยายการรับรองระบบงานหรือได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ ๓. จำนวนบุคลากร และ/หรือขอข้อยกเว้นที่บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมิน หรือหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ๔. จำนวนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ดำเนินตามระบบการประเมินผู้ส่งมอบ (Supplier Audit) ๕. จำนวนหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจที่ได้รับการรับรองระบบงานหรือได้รับการขยายข้อยกเว้น

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
แผนงานการพัฒนาการรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหาร						
- โครงการการพัฒนา ระบบการรับรอง ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ โดยการประยุกต์ใช้ ระบบการประเมิน ผู้ส่งมอบ (Supplier Audit) เพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้ผลิตเข้าสู่ ระบบรับรองผลิตภัณฑ์ มาตรฐานสินค้า เกษตรปลอดภัย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ได้ระบบการรับรองผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่โดยการประยุกต์ใช้ระบบการประเมินผู้ส่งมอบ (Supplier Audit) ๒. คู่มือตรวจประเมินผู้ผลิตเพื่อขึ้นทะเบียนเป็น Approved Supplier List (ASL) ของโรงงาน/สถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ๓. โรงงาน/สถานประกอบการสามารถปฏิบัติตามสอดคล้องกับระบบการรับรองรูปแบบใหม่ฯ และสามารถประเมินเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ๔. ได้หน่วยงานที่สามารถพัฒนาเป็นหน่วยตรวจที่มีความพร้อมในการยื่นขอการรับรองระบบงาน 	๓.๘๐๐๐	๑๐.๐๐๐๐	๘.๐๐๐๐	๙.๐๐๐๐	๙.๐๐๐๐

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
	๕. ผลิ ตผล ผลิต กัณฑ์ ทาง การเกษตรที่มีความปลอดภัย ตลอดห่วงโซ่อาหาร เข้าสู่ระบบ การรับรองผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ อย่างน้อย ๒ กลุ่มอุตสาหกรรม เกษตรและอาหารต่อปี					
- โครงการการรับรอง ระบบงานในแบบ เครือข่ายเดี่ยว (Single Platform)	<p>๑. ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวก ด้วยการให้บริการ ณ จุดเดียว (one stop service)</p> <p>๒. อารงการยอมรับร่วมจาก APAC, ILAC อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. ผู้ตรวจประเมินมีมาตรฐาน เดียวกัน</p> <p>๔. ระบบการบริหารจัดการ ผู้ตรวจประเมินร่วม มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน</p> <p>๕. มีระบบการพัฒนาศักยภาพ หน่วยรับรอง และผู้เกี่ยวข้อง กับ กระบวนการรับรองระบบงานที่มี ประสิทธิภาพ</p> <p>๖. จัดตั้งสาขาการรับรองที่ ครอบคลุมความต้องการของ ประเทศ</p> <p>๗. ผู้ใช้บริการและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องรับทราบประโยชน์ของ การรับรองระบบงาน</p> <p>๘. มีระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูล ของ ๔ หน่วยรับรอง ที่ผู้บริการ สามารถเข้ามาใช้ได้ ณ จุดเดียว</p>	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐

แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไป ตามกฎหมาย

เป้าประสงค์

๑. ควบคุมกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมาย และมีความเป็นเอกภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างต่อเนื่อง
๓. สื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และผู้บริโภค อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นไปตามกฎหมายและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
๕. สร้างเครือข่ายเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ที่ได้รับใบอนุญาตและผ่านการตรวจติดตามว่าปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ภายใต้ พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. ร้อยละสินค้าเกษตรที่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัยจากการตรวจเฝ้าระวัง (ขอบข่ายเฉพาะสินค้า Q (พืช))
๓. ร้อยละจำนวนของใบรับแจ้งนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด
๔. ร้อยละจำนวนการกำหนดรหัสเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด
๕. ร้อยละของผู้ประกอบการที่อยู่ในข่ายมาตรฐานบังคับใหม่ ที่เข้าสู่ระบบควบคุมและพร้อมได้รับใบอนุญาต (นับช่วงระยะเวลาตั้งแต่กฎกระทรวงประกาศเป็นมาตรฐานบังคับ จนถึงวันที่มาตรฐานมีผลบังคับใช้)

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
แผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร						
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกำกับดูแลสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑	๑. เพื่อควบคุม กำกับดูแล ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินการของผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้าที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรฐานบังคับ และผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน/ห้องปฏิบัติการภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑		๒.๕๓๖๘			

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
	๒. เพื่อเฝ้าระวังความปลอดภัยในสินค้าเกษตรตามมาตรฐานทั่วไปและมาตรฐานบังคับ					
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการส่งออก-นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ	เพื่อพัฒนาศักยภาพกระบวนการส่งออก-นำเข้า ตามมาตรฐานสินค้าเกษตรบังคับ		๓.๘๐๐๐			
- โครงการพัฒนาระบบการควบคุม/งานกำกับดูแลและยกระดับคุณภาพความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร	เพื่อพัฒนาระบบการบังคับใช้มาตรฐานสินค้าเกษตรภายใต้พระราชบัญญัติตามมาตรฐานสินค้าเกษตรและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ผลิตที่เข้าขอข้ายการบังคับใช้ตามกฎหมายกระทรวงหรือมาตรฐานบังคับ		๒.๕๐๐๐			
- โครงการพัฒนาระบบสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจการบังคับใช้มาตรฐานให้เป็นไปตามกฎหมาย	๑. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานแก่ผู้ผลิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อสร้างความรู้ถึงความสำคัญ การแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานแก่ผู้บริโภคและมีความรู้การตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิต ๓. ยกระดับและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน		๒.๐๐๐๐			
- โครงการพัฒนาเจ้าหน้าที่และเครือข่ายด้านการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตร	เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งในด้านการมาตรฐาน อำนาจหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง		๑.๐๐๐๐			

แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตราฐานสู่การปฏิบัติ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการอย่างยั่งยืน
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐานนิเวศเกษตร (Agro-ecology) และมาตรฐานการทำฟาร์มคาร์บอน เป็นต้น
๓. สร้างผู้ประกอบการเกษตรที่เข้าสู่ระบบเกษตรปลอดภัยในระดับสากล

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ความเข้าใจพร้อมสำหรับการนำมาตราฐานสินค้าเกษตรและอาหารไปใช้ในทางปฏิบัติหรือเป็นที่ปรึกษาด้านมาตรฐาน
๒. จำนวนหลักสูตรด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (e-learning)
๓. จำนวนกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการอย่างยั่งยืน
๔. จำนวนแห่งที่รับรองพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการตรวจสอบรับรอง CB/IB
๕. จำนวนหน่วยงานมีการนำสินค้าเกษตร/แปรรูป ที่ได้มาตรฐานคุณภาพ (เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน เรือนจำ โรงแรม หรือค่ายทหาร เป็นต้น)
๖. จำนวนร้านอาหาร Q Restaurant ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (นับเฉพาะร้านอาหารที่ได้รับการรับรองเป็น Q Restaurant รายใหม่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี)
๗. จำนวนร้านอาหาร Q Restaurant ที่ได้รับการยกระดับเป็นร้าน Q Restaurant ระดับพรีเมียม (นับเฉพาะร้านอาหารที่ได้รับการรับรองเป็น Q Restaurant ระดับพรีเมียมรายใหม่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี)
๘. จำนวนโรงคัดบรรจุภายใต้โครงการการพัฒนาโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สดขนาดเล็กตามหลักการปฏิบัติในการผลิตที่ดี (GMP) ที่ผ่านกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อขอรับการตรวจประเมินจากหน่วยรับรอง
๙. ร้อยละบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความรู้ความเข้าใจทักษะในการเป็นผู้ตรวจประเมินสินค้าเกษตรของเกษตรกรในโครงการฯ

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. แผนงานการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้พร้อมสำหรับการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารไปใช้ในทางปฏิบัติหรือเป็นที่ปรึกษาด้านมาตรฐาน						
- โครงการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในอนาคตสำหรับอาสาสมัครเกษตรกร (Smart & Future Skill)	๑. พัฒนาอาสาสมัครเกษตรกร (Q อาสา) ที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร มีความสามารถในการตรวจประเมินเบื้องต้น และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติให้สอดคล้องตามเกณฑ์ของมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน ๑๐๐ คน ๒. ยกระดับองค์ความรู้และศักยภาพของอาสาสมัครเกษตรกรด้วยเกษตรอัจฉริยะและทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต ๑๕๐ คน	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐	๐.๓๐๐๐
- โครงการพัฒนาหลักสูตรการอบรมด้วยระบบด้วยระบบ (e-learning)	มีหลักสูตรการอบรมด้วยระบบ e-learning จำนวน ๑ หลักสูตร		๑.๐๐๐๐			
- โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านโลจิสติกส์เกษตร รวมถึงการพัฒนา ระบบ NSW และการเชื่อมโยงระบบทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้าพืช ประมง และปศุสัตว์	๑. กรมวิชาการเกษตรสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน NSW และแลกเปลี่ยนกับ e Phyto hub ในรูปแบบมาตรฐานสากล ๒. ประเทศสมาชิก IPPC ที่เป็นคู่ค้า และมีระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ และเป็นคู่ค้าของประเทศไทย มีการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูล ผ่าน e Phyto hub		๒๙.๐๐๐๐			
- โครงการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพองค์กร (CB/IB) เพื่อรองรับการตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐาน	มีความพร้อมและมีความสามารถในการตรวจประเมินระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065: 2012 ขอบข่าย GAP/Organic		๒.๕๐๐๐			

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
- โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑. จำนวนบุคลากร และเจ้าหน้าที่ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ ที่มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการเป็นผู้ตรวจประเมินสินค้าเกษตรของเกษตรกรในโครงการฯ ๒. หน่วยงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถพัฒนาศักยภาพ ในการเป็นหน่วยตรวจประเมินเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจของหน่วยตรวจรับรองสินค้าเกษตรต่อไป	๑.๒๓๒๐				
๒. แผนงานการยกระดับสินค้าเกษตรและอาหารสู่มาตรฐานสากลตลอดห่วงโซ่คุณค่า						
- โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่มาตรฐานสากล	สินค้าเกษตรอัตลักษณ์นำร่อง ๕ ชนิด ได้แก่ ข้าว ทูเรียน กาแฟ ลำไย และมะม่วง รวมจำนวน ๖ ผลิตภัณฑ์	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐
- โครงการยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐานสู่โรงพยาบาลอย่างยั่งยืน	วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตร ที่มีศักยภาพและต้องการยกระดับระบบการผลิตด้วยมาตรฐานและเทคโนโลยี จำนวน ๒ แห่ง ใน ๑ ปี	๐.๘๐๐๐	๐.๘๐๐๐	๐.๘๐๐๐	๐.๘๐๐๐	๐.๘๐๐๐
- โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการนำมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ไปปฏิบัติใช้สำหรับตลาดกลาง ระยะที่ ๒	๑. ตลาดกลางค้าส่งสินค้าเกษตร จำนวน ๑ แห่ง ๒. บุคลากรของหน่วยตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรจากภาครัฐและเอกชน หรือบุคลากรเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๐ ราย ๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจ ทั่วไป อย่างน้อย ๑๐๐ คน	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐	๒.๐๐๐๐
- โครงการสร้างความเชื่อมั่นสินค้าเกษตรมาตรฐานด้วยระบบตามสอบ	๑. เพื่อสนับสนุนนโยบายเกษตร ๔.๐ โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านการส่งเสริมการใช้งานระบบตามสอบสินค้าเกษตรบนระบบ		๓.๐๐๐๐			

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
สินค้าเกษตรและเชื่อมโยงตลาดออนไลน์	<p>คลาวด์ และเว็บไซต์ตลาดสินค้าเกษตรมาตรฐาน-ออนไลน์ DGTFarm ให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ ผู้ประกอบการที่ได้การรับรองมาตรฐาน</p> <p>๒. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ QR Trace on Cloud เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์/เว็บไซต์ตลาดสินค้าเกษตรมาตรฐาน-ออนไลน์ DGTFarm</p>					
ก. แผนงานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรายย่อย						
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (แมลงเศรษฐกิจ)	<p>๑. ประเทศไทย โดยกรมปศุสัตว์ และกรมประมง สามารถปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ให้เอื้ออำนวยต่อการนำวัตถุดิบหนอนแมลงวันลายและแมลงที่สามารถผลิตเชิงอุตสาหกรรมอื่น ๆ ไปใช้ประโยชน์</p> <p>๒. การผลิตอาหารสัตว์และสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก รวมทั้งการผลิตปศุสัตว์และสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก โดยใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์จากหนอนแมลงวันลาย</p>		๖.๐๘๘๐			
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพรม)	-เกษตรกรผู้ผลิตพืชสมุนไพรเศรษฐกิจได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น		๒.๐๐๐๐			
- โครงการพัฒนาเกษตรกรรายย่อย (เกษตรกรอินทรีย์)	มีสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้รับการรับรองให้เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้ มาตรฐานเพิ่มมากกว่า ๑๔ แห่ง		๐.๘๐๐๐			

แนวทางที่ ๕ กำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลง ระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์

๑. เพิ่มโอกาสและอำนวยความสะดวกในการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทย
๒. แก้ไขปัญหาและลดผลกระทบทางการค้าจากการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ
๓. ปกป้องสุขภาพและชีวิตของมนุษย์ สัตว์ และพืช และเสริมสร้างให้เกิดความยั่งยืนในระบบอาหาร
๔. เสริมสร้างความร่วมมือด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ
๕. ร่วมกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ และมาตรฐานระหว่างภูมิภาค ที่เป็นประเด็นสำคัญต่อการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร
๖. มีข้อมูลนโยบาย กฎระเบียบ มาตรการ รวมถึงโอกาสทางการค้าและความเสี่ยง
๗. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบของประเทศคู่ค้า
๘. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละความสำเร็จของการเจรจาตามเป้าหมายที่กำหนด (เปิดตลาด/แก้ไขปัญหา/การมาตรฐาน/ ข้อบท SPS/ SPS Committee)
๒. จำนวนเท่าที่การร่วมกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ และมาตรฐานระหว่างภูมิภาคที่เป็นประเด็นสำคัญต่อการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร
๓. จำนวนผลการศึกษาหรือวิจัยด้านนโยบาย กฎระเบียบ มาตรการ การประเมินความเสี่ยง หรือโอกาสทางการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือเผยแพร่
๔. ความสำเร็จในการแจ้งเวียนมาตรการด้านการค้าและเผยแพร่ข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (แจ้งเวียน SPS/TBT และ Early Warning)
๕. จำนวนการจัดอบรม/สัมมนา และจัดทำสื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านกฎระเบียบ/มาตรการของประเทศคู่ค้า

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. แผนงานศึกษาวิจัยตลาดและห่วงโซ่อุปทานของโปรตีนทางเลือกในต่างประเทศ						
- โครงการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ตลาดและห่วงโซ่อุปทานของโปรตีนทางเลือกในประเทศญี่ปุ่น	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อสำรวจและวิเคราะห์โครงสร้างตลาดสินค้าโปรตีนทางเลือกในประเทศญี่ปุ่น ๒. เพื่อศึกษาห่วงโซ่อุปทานของสินค้าโปรตีนทางเลือกในแต่ละกลุ่ม ๓. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพทางการผลิตและโอกาสทางการตลาดของประเทศไทยสำหรับสินค้าโปรตีนทางเลือกในแต่ละกลุ่ม ๔. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการส่งออกและ/หรือเปิดตลาดโปรตีนทางเลือกที่มีศักยภาพไปยังประเทศญี่ปุ่น 	๑.๕๐๐๐				

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒. แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเจรจาและการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร						
- โครงการปรับปรุงเว็บไซต์ หน่วยประสานงานกลาง ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ของประเทศไทย	พัฒนาเว็บไซต์ศูนย์ประสานงานกลาง ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และ ด้านอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า สำหรับสินค้าเกษตรและอาหาร (www.spsthailand.net) ทั้งในส่วนของ อินเทอร์เน็ตหน้าเว็บไซต์ (UX/UI/Frontend) และระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ (Backend) โดยปรับปรุงระบบบริหาร จัดการประกาศแจ้งเวียนให้รองรับ การนำเข้าข้อมูลแบบ WYSIWYG และ พัฒนาให้รองรับการบริหารจัดการสิทธิ์ ระบบสมาชิก ระบบสืบค้นข้อมูล ระบบ ออกรายงาน ระบบแสดงผลสารสนเทศ ในลักษณะแผนภูมิรูปภาพหรือแผนที่ การสมัครและเลือกรับข่าวสารพร้อมทั้ง ระบบเผยแพร่ข้อมูลอัตโนมัติผ่าน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	๑.๖๒๕๐				
๓. แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเจรจาและการค้าสินค้าเกษตรและอาหาร						
- โครงการศึกษาการลด การปล่อยก๊าซเรือน กระจกในภาคเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อม ทางการค้าและพัฒนา การผลิตอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒	๑. เพื่อขยายขอบเขตพื้นที่การเกษตรที่ สามารถการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน (Web Application) ในการรายงานและ คำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของ สินค้าเกษตรส่งออกในโครงการฯ ระยะ ที่ ๑ ทั้ง ๓ ชนิด (มะพร้าว น้ำหอม ข้าวหอมมะลิ และกุ้งทะเล) ๒. เพื่อศึกษาแนวทางการลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกในสินค้าเกษตรส่งออก อื่นเพิ่มขึ้น จำนวน ๓ ชนิด ตั้งแต่ กระบวนการผลิตขั้นต้น จนถึงผลิตภัณฑ์ สุดท้าย ๓. เพื่อจัดทำแนวทางการแสดงข้อมูล การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกใน รูปแบบ Self Declaration	๑.๐๐๕๐				

แนวทางที่ ๖ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าประสงค์

๑. มกอช. มีการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว มั่นคง ปลอดภัย โปร่งใส และมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
๒. บุคลากร มกอช. มีทักษะเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และมีความรู้ความเข้าใจด้านงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร งานเจรจา และงานสนับสนุนด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร

ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการบูรณาการข้อมูลด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
๒. ร้อยละความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารสนเทศ
๓. คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
๔. ร้อยละของข้อร้องเรียนที่ได้รับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๕. จำนวนบุคลากรในสังกัดที่ได้รับการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. แผนงานการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อยกระดับการบริหารจัดการของ มกอช.						
- โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อยกระดับการบริหารจัดการของ มกอช.	เพื่อยกระดับการบริหารจัดการภายในหน่วยงานสำหรับสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สามารถลดระยะเวลาและลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน				๓.๐๐๐๐	
- โครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพิ่มเติมและทดแทน	ผู้ปฏิบัติงานมีครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพ สำหรับสนับสนุนในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๐.๕๖๗๔		๐.๕๐๐๐		
- โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ	มกอช. มีจัดหาระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัย ระบบสำรองข้อมูล (Backup System) และ ศูนย์สำรองข้อมูลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Disaster Recovery Site) ที่มีประสิทธิภาพ มีความพร้อมใช้งาน และดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพ		๓.๐๐๐๐			

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
- โครงการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	มกอช. มีเจ้าหน้าที่ศึกษาและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และมีคู่มือบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศ รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระบวนการบริหาร และประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ตามกระบวนการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Methodology)		๐.๓๐๐๐			
- โครงการจัดทำกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Digital Governance)	มกอช. มีธรรมาภิบาลด้านดิจิทัล โดยมีกรอบทิศทางกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล การขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และกระบวนการในการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีดิจิทัลโดยมีหลักธรรมาภิบาลที่ดี		๐.๕๐๐๐			
๒. แผนงานการพัฒนาบุคลากร						
- โครงการการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร มกอช.	ข้าราชการ และพนักงานราชการ มกอช. จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐ คน/ปี	๐.๕๐๐๐	๐.๕๐๐๐	๐.๕๐๐๐	๐.๕๐๐๐	๐.๕๐๐๐
- โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทักษะงานเจรจาและงานสนับสนุนด้านมาตรการ SPS และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร		อยู่ระหว่างจัดทำงบประมาณ				
- โครงการฝึกอบรม หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมาตรฐาน (เตรียมความพร้อมในการเป็นนักบริหารด้านการมาตรฐาน)	ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ สามารถเข้าใจด้านมาตรฐาน (เตรียมความพร้อมในการเป็นนักบริหารด้านการมาตรฐาน)	๐.๘๐๐๐				

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
- โครงการฝึกอบรม การสร้างวัฒนธรรม ดิจิทัล (Digital Culture)	บุคลากร มกอช. ก้าวสู่องค์กร ดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว	๐.๒๐๐๐				

